

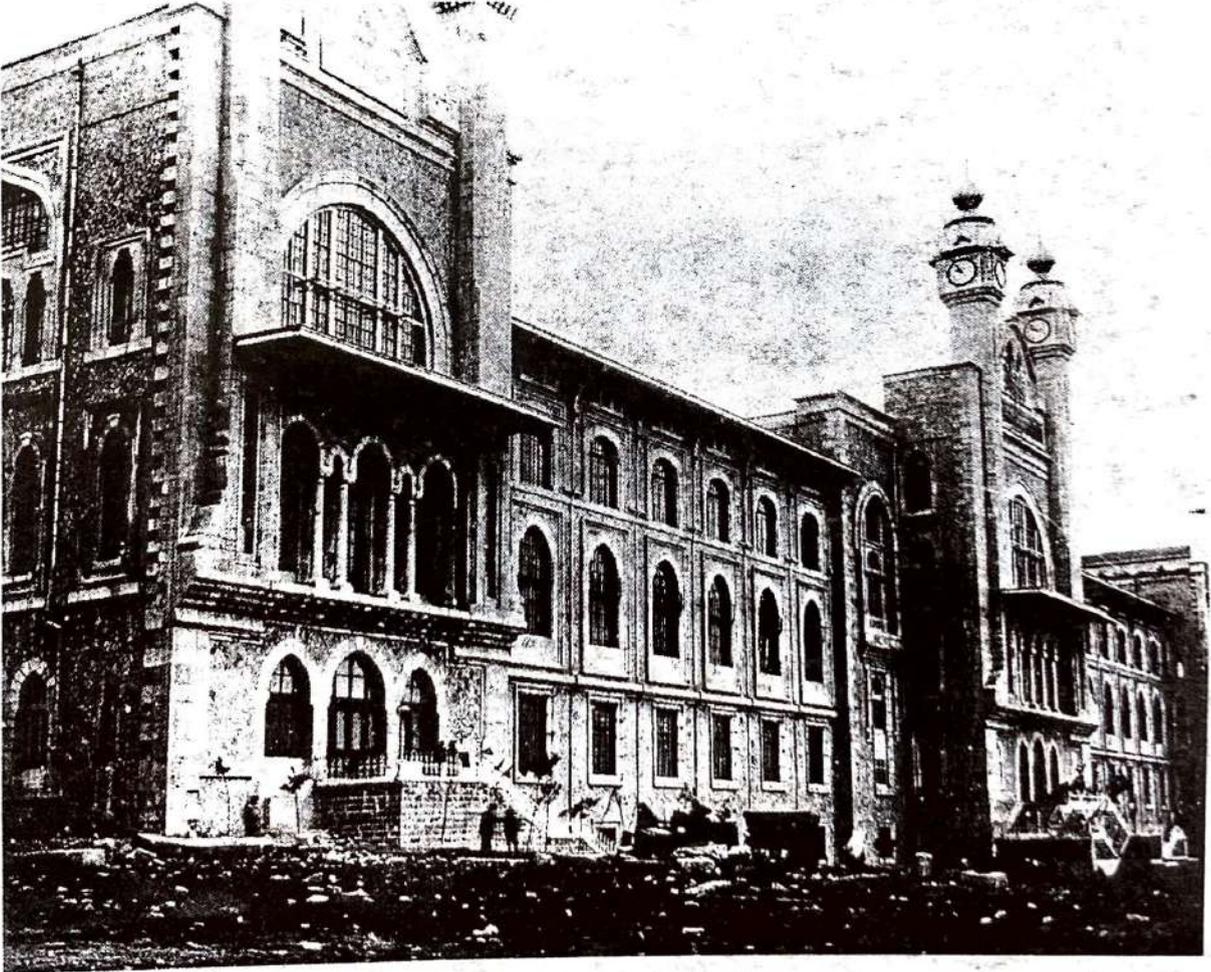
REBTV

*MaSCO*²⁰⁰¹

Marmara Öğrenci Kongresi
Marmara Student Congress

17-19 Mayıs 2001

Program ve Özet Kitabı
Program and Abstract Book

Organizasyon Komitesi

Organization Committee

Başkan President

Dr.Nurdan Tözün (Dean)

Eğitimciler Kurulu Teachers' Committee

Dr.Ahmet Arzik, Dr.İnci User, Dr.Sibel Kalaça, Dr. Çağrı Kalaça,
Dr.Pemra Ünalın, Dr.Bahadır M. Güllüoğlu, Dr.Serdar Özgen

Öğrenciler Kurulu Students' Committee

Aylin Emir, Burcu Sağlam, Can Öner, Celalettin Güneri, Çiğdem Küçükali, Damla
Çoksert, David Thomas, Esen Ulak, Esra Afrin, Halil Altaş,
Muammer Topuz, Nora Ütücü, Pegah Golabi, Selen Gür, Suna Aşkın,
Tuğçe Bozkurter, Hacer Hasan, Moukaddes Chasan, Mustafa Sungur

Değerlendirme Kurulu Review Committee

Dr.Ahmet Akıcı, Dr.Ahmet Topuzoğlu, Dr.Çağrı Kalaça, Dr.Deniz Karagülle,
Dr.Dilşat Cebeci, Dr.Emrah Kırımlı, Dr.Nadi Bakırcı, Dr.Nazmi Tümerdem, Dr.Özlem
Sarıkaya, Dr.Serap Çifçili, Dr.Sibel Kalaça, Dr.Şeniz Türker

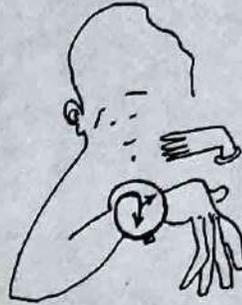
Adres Address

Çağrı Kalaça, ICP Koordinatörü *ICP Coordinator* <ckalaca@superonline.com>
Marmara Ü. Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Altunizade
Marmara Univ. School of Medicine Dept. of Family Medicine, Altunizade, Istanbul

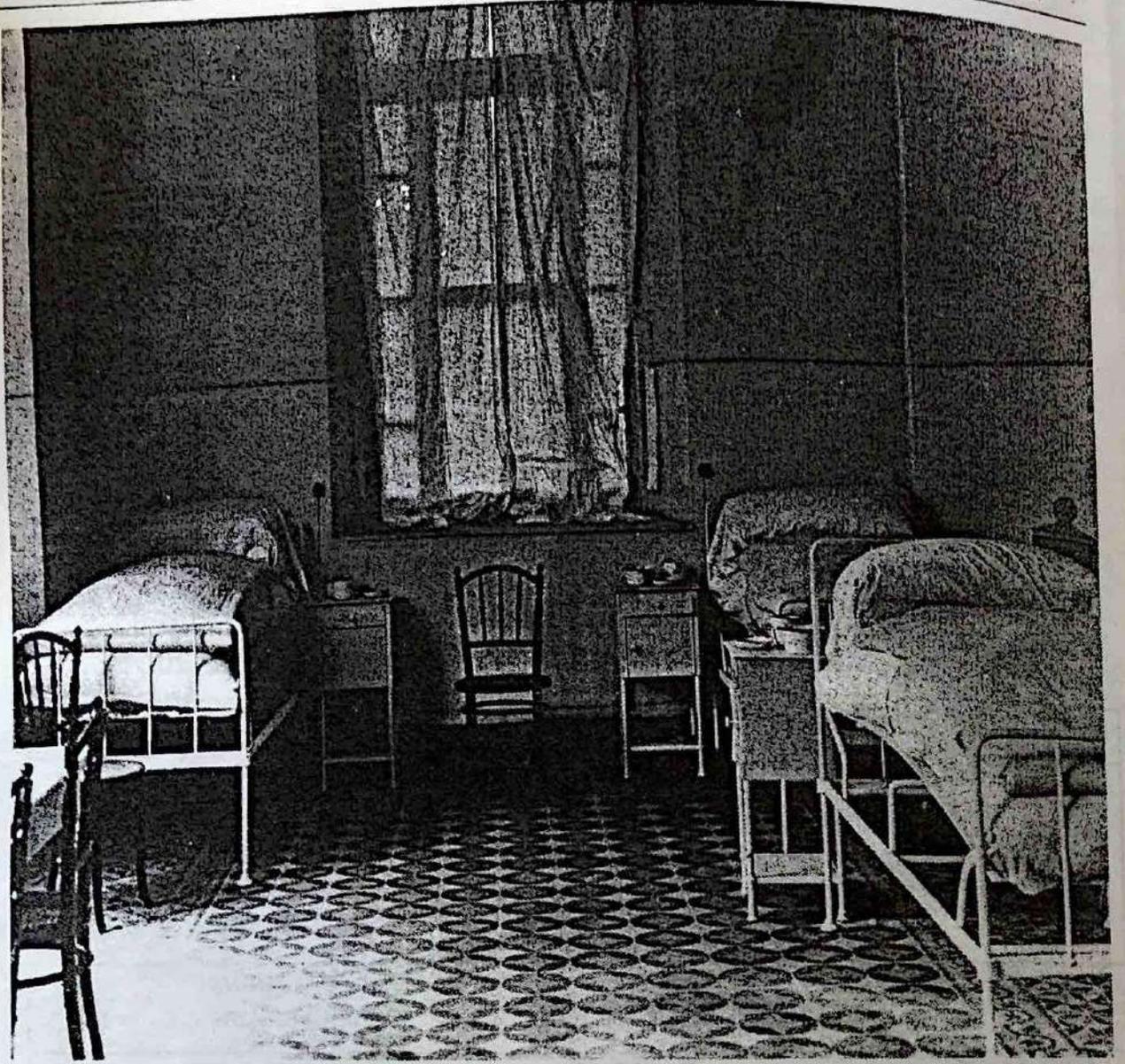

Sağlık Eğitimi ve Drama Derneği'nin katkı ve katılımıyla
with participation and contribution of *Health Education and Drama Association*

Program

	17 Mayıs 2001	18 Mayıs 2001
08:40-09:00	Açılış Opening Ceremony	-
09:00-09:50	Panel/Forum Marmara: Dün, Bugün ve Yarın <i>Marmara: Yesterday, Today and Tomorrow</i>	Konferans Conference "Sembollerin Etkinliği": Güç Doğum ve Şaman <i>"Effectiveness of Symbols" : Difficult Labor and Shaman</i>
10:00-11:00	Sözel Sunumlar Oral Presentations Eşzamanlı Oturumlar <i>Parallel Sessions</i>	
11:00-11:30	Poster Tartışması ve Kahve Arası <i>Poster Discussion and Coffe Break</i>	
11:30-12:30	Panel "Dışarda" hayat var mı? <i>"Outside": Is there any living?</i>	Konferans Conference "Hukuk" bunun neresinde? <i>"Law?" Is it somewhere here?</i>
12:30-14:30	Öğle Yemeği ve Bahçe Etkinlikleri <i>Lunch and Garden Happening</i>	
14:30-17:00	Atölye Çalışmaları Workshops	

20. Yüzyılın başında
Beginning of the 20th Century

Konferanslar

Conferences

İlk Gün First Day**17 Mayıs 2001****09:00 - 09:50 Panel / Forum****Marmara : Dün, Bugün ve Yarın***Marmara : Yesterday, Today and Tomorrow***Dr.Nurdan Tözün'ün ve****Marmara Tıp Fakültesi Mezunları Derneği'nin katılımıyla****Dr.İnci User (Moderator)**

Fakültemizin dünü, bugünü ve geleceği ile ilgili değerlendirmelerin yapılacağı bu toplantının diğer konuşmacıları, Kongre haftası başında duyurulacaktır.

11:30 - 12:30 "Dışarda" hayat var mı?*"Outside": Is there any living?***Dr.Nefise Barlas Ulusoy****Dr.Erdal Akalın****Dr.Aytekin Oğuz****Dr.Necip Aytuğ****Dr.Hikmet Çevik****Dr.Neşe İmeryüz (Moderator)**

Mezun olduktan sonra farklı alanlarda çalışma deneyimi olan meslektaşlarımızdan, geçmişten geleceğe, mesleki olanaklar ve olanaksızlıklara ilişkin kişisel öykü ve değerlendirmeler.

İkinci Gün Second Day**18 Mayıs 2001**

09:00 - 09:50 "Sembollerin Etkinliği": Güç Doğum ve Şaman
"Effectiveness of Symbols" : Difficult Labor and Shaman

Dr.Kemal Kuşçu

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Psikiyatri Anabilim Dalı

Sağlık Eğitimi ve Drama Derneği'nin katılımıyla
with participation of Health Education & Drama Association

Dr.Ahmet Arzık (Moderator)

Tıbbi antropolojinin ilk önemli makalelerinden biri, Sağlık Eğitimi ve Drama Derneğinin katıldığı, yaratıcı, renkli ve zihin açıcı bir sunumla ele alınıyor.

11:30 - 12:30 "Hukuk" bunun neresinde?
"Law?" Is it somewhere here?

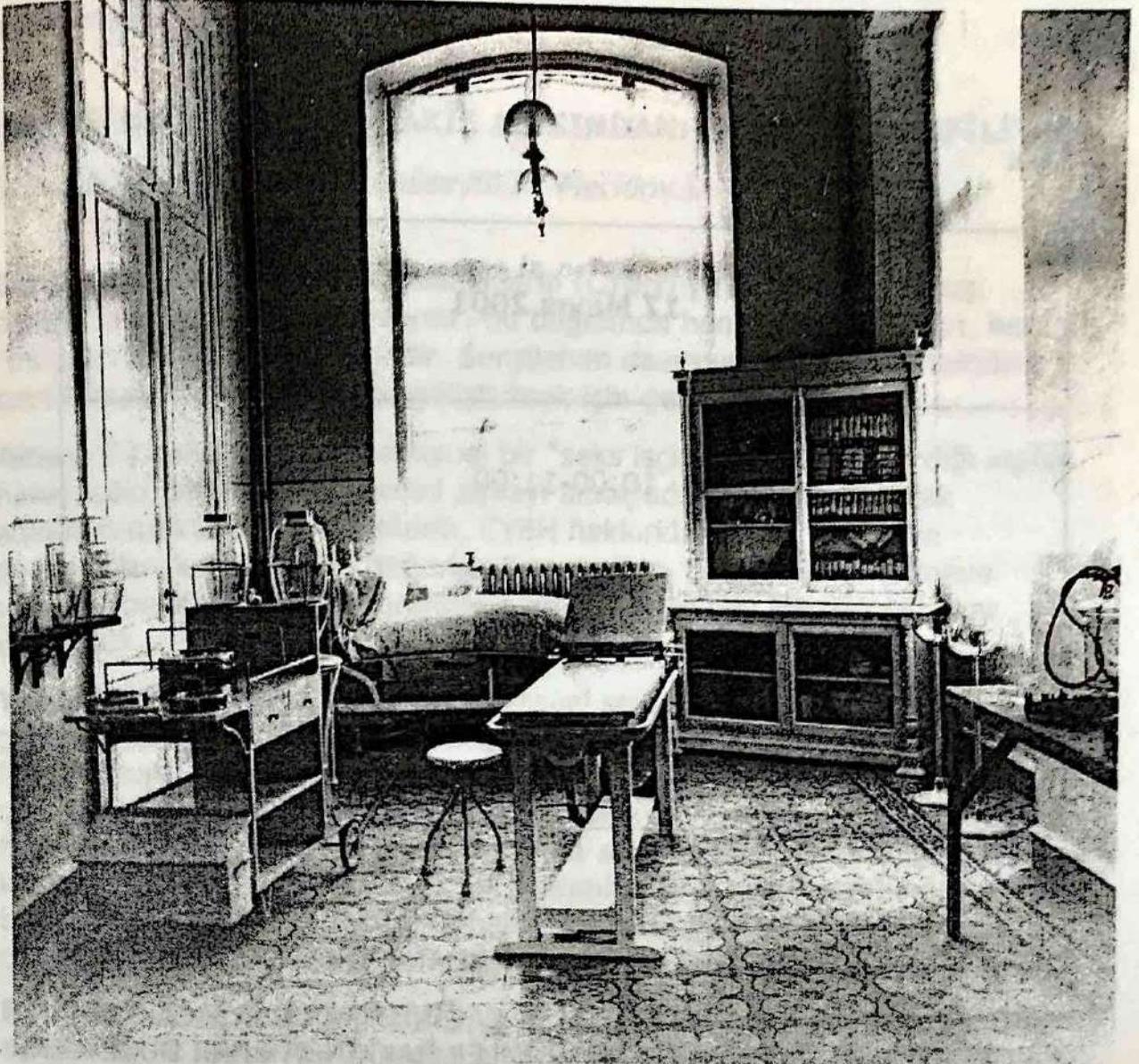
Dr.Ahmet Haluk Atalay

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Anabilim Dalı

Sağlık Eğitimi ve Drama Derneği'nin katılımıyla
with participation of Health Education & Drama Association

Dr.Mehmet Akif İnanıcı (Moderator)

Tıpta sık karşılaşılan kimi durumların hukuksal boyutlarının tartışılması. Sağlık Eğitimi ve Drama derneği tarafından hazırlanan dramaların "hukuksal disseksiyonu" yapılıyor.

20. Yüzyılın başında
Beginning of the 20th Century

Sözel Sunumlar

Oral Presentations

A. Sağlık ve Toplum
A. Health and Society

17 Mayıs 2001

10:00-11:00

Dönem 2 Anfisi
Phase 2 Hall

Oturum Başkanı *Moderatör*

Dr.Bahadır Güllüoğlu

1. BİR "SEKS İŞÇİSİ" NİN BAKIŞ AÇISINDAN: "MÜŞTERİ PROFİLİ"
2. LİSE ÖĞRENCİLERİNİN ERGENLİK ÇAĞINDA KARŞILAŞACAKLARI PSİKOLOJİK VE FİZİKSEL DEĞİŞİMLER HAKKINDA BİLGİ DÜZEYLERİ VE BİLGİ KAYNAKLARI
3. ÜNİVERSİTE GENÇLİĞİNİN CİNSEL YOLLA BULAŞAN HASTALIKLAR HAKKINDAKİ BİLGİ VE TUTUMU
4. ÖTENAZİ: FARKLI MESLEKLERDE EĞİTİM GÖRENLERİN BİLGİ VE TUTUMLARI
5. GEOMAGNETIC STORMS AND AURORAS: A VISUAL PRESENTATION WITH DESCRIPTION, DATA AND IMAGES.

Her sunum için ayrılan süre en fazla 10 dakikadır.

Time for each presentations is 10 minutes at maximum.

BİR "SEKS İŞÇİSİ" NİN BAKIŞ AÇISINDAN: "MÜŞTERİ PROFİLİ"

Ütücü N., Balaban M., Karahüseyin F., Mecidov İ.

Giriş. Cinsel yolla bulaşan hastalıkların (CYBH) yayılmasında "fuhuş sektör"ünün etkin bir yeri vardır. Bu bağlamda hem "seks işçi"sinin, hem de "müşteri"nin tutumu önemlidir. Sergilenen davranışlardaki riskli faktörlerin saptanması toplum sağlığını geliştirmek için gereklidir.

Amaç. Bu çalışmada transseksüel bir "seks işçisi"nin, ilişkiye girdiği kişiler hakkındaki değerlendirmelerini almayı amaçladık. "Müşteri" olarak adlandırılmakta olan bu kişilerin, CYBH hakkındaki bilgi, tutum ve davranışları konusundaki değerlendirmelerinin, CYBH'dan korunmaya yönelik spesifik eğitim programlarının geliştirilmesinde yararlı olacağını düşündük.

Yöntem. Çalışmamızda bir "transseksüel seks işçisi" ile derinlemesine görüşme tekniği kullanılmıştır. Başlangıçta çalışmanın odak grup görüşmeleri ile yapılması düşünülmüşse de, daha sonra yeterli sayıda katılımcıya ulaşılamayacağı anlaşıldığında, yöntem tek kişi ile derinlemesine görüşme biçiminde değiştirilmiştir. Yaklaşık 1 saat süren görüşmede izin alınarak ses kaydedilmiş, daha sonra kayıt çözümlenmiş, ortaya çıkan metin üzerinde tema araştırması yapılmıştır. Tematik başlıklar altında derlenen kişisel görüşler sunumumuzda yer alacaktır.

Bulgular. İfade edildiğine göre, "müşteri"lerin çoğunluğu evlidir. Eğitim ya da ekonomik durum bakımından birbirinden farklı özellik göstermemektedir. Kondomun gerekliliği ile ilgili bilgi bakımından bir eksiklik olmasa bile kondom kullanmama yönündeki eğilimin ağır bastığı, buna en önemli gerekçe olarak da cinsel haz duygusunu kısıtlamasının gösterildiği belirtilmiştir. Ancak bilgi sahibi olanların, kendilerine kondom kullanımı teklif edildiğinde, bunu daha kolay kabul ettikleri söylenmektedir. Bazı "müşteri"lerde, AIDS'in esas olarak yabancılardan bulaştığına dair bir inançları olduğu ifade edilmektedir. Saptanabilen temel temalar arasında, "sorumsuzluk", "iki yüzlülük - çifte standartlık" öne çıkmaktadır. Cinsellikle ilgili toplumsal tabuların ve korkuların yayılmasını tetikleyici alışkanlıklar yarattığı gözlenmiştir.

Sonuç. Elde edilen bilgiler dahilinde cinsel yolla bulaşan hastalıklardan korunmak için tasarlanacak eğitim programlarının oluşturulmasında, niteliksel çalışmalara daha fazla ağırlık verilmesi gerektiği ortadadır.

A15 – Sözel Sunum / Oral Presentation

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN ERGENLİK ÇAĞINDA KARŞILAŞACAKLARI PSİKOLOJİK VE FİZİKSEL DEĞİŞİMLER HAKKINDA BİLGİ DÜZEYLERİ VE BİLGİ KAYNAKLARI

Beyoğlu İ., Yıldırım R.A., Aslanbaş Ç., Yayla Ç., Turan Y.

Giriş. Ergenlik çağındaki gençlerin kendilerinde meydana gelen psikolojik ve fizyolojik değişimlere karşı ne kadar hazırlıklı oldukları, bu çağda meydana gelebilecek sağlık sorunlarıyla baş edebilecek eğitim ve bilgi düzeyine sahip olup olmadıkları ve bu konudaki eğitimi nereden alacakları yanıt aranması gereken önemli sorunlardır.

Amaç. Bu araştırmayla lise çağındaki bireylerin ergenlikten kaynaklı değişimler karşısında psikolojik ve eğitim düzeyiyle ne kadar hazır olduklarını ve onlara bu konuda verilecek eğitimin nasıl ve kimler tarafından verileceği konusunda bilgi sahibi olmak ve bu konudaki çalışmalara zemin oluşturmak amaçlanmıştır.

Yöntem. Tanımlayıcı tipte olan araştırmamız, hazırlanan anket ile aynı lisede eğitim gören, rastgele seçilmiş, 17 ve 18 yaşlarında, 109 öğrenci ile yapılmıştır. Elde edilen veriler SPSS for Windows programıyla değerlendirilmiştir.

Bulgular. Araştırmanın başlıca bulguları şöyledir: 15 yaşındaki bir kişinin özel arkadaşı olup olmamasıyla ilgili soruya, katılımcıların %60'ı "olmalı" yanıtı vermiştir. Ergenlikteki psikolojik değişiklikler hakkındaki bilgi düzeyiyle ilgili olarak katılımcıların yalnızca %29,6'sı bilgisi olduğu belirtmiştir. Cinsellik ve cinsel sağlık hakkında verilen cevapların % 48,1'i "emin değilim"dir. Gebelik ve korunma yöntemleri hakkında verilen cevapların %40,2'si yine "emin değilim"dir. Bulaşıcı hastalıklar ve korunma yöntemleri hakkında verilen cevapların %46,3 "emin değilim"dir. Ergenlikteki değişimler hakkındaki bilgiler kim tarafından veriliyor sorusuna verilen cevaplar, %71,3 gazete dergi, %63,9 TV, %88 arkadaştır.

Sonuç. Ergenlikle ilgili bilgilerin çoğunun yetersiz ve kulaktan dolma olduğu görülmektedir. Elde edilen veriler ışığında, çalışmaya katılan ergenlik çağındaki gençlerin kendi sağlıkları ile ilgili doğru karar vermeleri konusunda bir tereddüt doğduğu söylenebilir. Bu nedenle bu dönemdeki gençlerin aileleri, okulları ve uzman kişiler tarafından ortaklaşa yürütülecek çalışmalarla bu dönemi ve sonrasını sorunsuz geçirmeleri sağlanmalıdır.

ÜNİVERSİTE GENÇLİĞİNİN CİNSEL YOLLA BULAŞAN HASTALIKLAR HAKKINDAKİ BİLGİ VE TUTUMU

Güney M.Ç., Kanawati B.A., Kara S., Tansuker H.D.

Giriş. AIDS, hepatit başta olmak üzere cinsel yolla bulaşan hastalıklar (CYBH) tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de önemli bir sağlık sorunudur. Riskli cinsel davranışlarda bulunmada risk altında bir grup olan üniversite gençlerinin konuyla ilgili bilgi sahibi olmaları koruyucu çalışmalarda ilk adım olacaktır.

Amaç. Türkiyedeki üniversite gençlerinin cinsel hastalıklar konusundaki genel bilgi seviyesini belirlemek ve bu konudaki bazı tutumları hakkında bilgi sahibi olabilmek

Yöntem. Marmara Üniversitesi Göztepe Kampüsünde Yabancı Diller bölümünde okuyan toplam 105 öğrenciye, 40 sorudan oluşan ve gözlem altında uygulanan bir anket yoluyla açık ve kapalı uçlu sorular yöneltilmiş ve alınan cevaplar SPSS for Windows programında değerlendirilmiştir.

Bulgular. Anketimize katılan 105 kişinin % 51,4'ü erkek, % 48,6'sı bayan, yaş ortalaması 19,07 %99'u bekar, %38,1'i Emekli Sandığına bağlıdır. %45,7'sinin evine giren aylık gelir 250 milyondan azdır. Ankette 28 adet çoktan seçmeli ya da doğru yanlış seçenekli soru cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkında bilgi durumunu değerlendirmek için sorulmuştur. Sonuçta ortalama başarı puanı 100 üzerinden 55,4 (ss:16,8), en düşük 18 en yüksek 90 bulunmuştur. Başarı puanları ile cinsiyet arasında istatistiksel bir ilişki bulunmamıştır. Başarı puanı ile cinsel sağlık kavramında kendisini bilgili hissetme arasında istatistiksel olarak ($p < 0.05$) bir ilişki saptanmıştır. Ayrıca, genel sağlığına özen gösterenler ile cinsel sağlığına özen gösterenler arasında istatistiksel ($p < 0.05$) olarak bir ilişki saptanmıştır.

Sonuç. Türkiyede üniversite gençlerinin cinsel hastalıklar hakkında yeterince bilgi sahibi olmadığı anlaşılmıştır. Bu konuda eğitim amaçlı yapılacak çalışmalar yararlı olacaktır.

ÖTENAZİ: FARKLI MESLEKLERDE EĞİTİM GÖRENLERİN BİLGİ VE TUTUMLARI

Bhais A., Bozkurter T., Çavdarlı B., Küçükali Ç.

Giriş. Ötenazi dönem dönem güncellenen, konuyla ilgili uzmanlar dışında ilginin dalgalandığı önemli bir konudur. Hekimlik mesleğinin tıbbi, etik ve hukuki boyutlarının en çarpıcı biçimde görünür hale geldiği bu konu, aynı zamanda "tıbbi uygulamalarda son kararın kimin olduğu" yolundaki temel bir tartışmayı da alevlendirmektedir. Bu araştırma projesi, ötenazi kavramına, tanımına, Türkiye'deki yerine ve olgular üzerinden tartışılarak bazı tıbbi durumlarda hasta adına karar verme yetkisinin kime ait olduğuna ilişkindir.

Amaç. Çalışmamızda, tıp, hukuk ve öteki mesleklerde gruplanan öğrenciler arasında ötenazinin nasıl algılandığını, konuyla ilgili bilgi düzeyini ve bakış açılarını saptamayı amaçladık.

Yöntem. Bilgi ölçen sekiz doğru/yanlış sorusu, kurgusal 3 olgu hakkındaki kişisel değerlendirmeleri sorgulayan görüş soruları ve çoktan seçmeli bir sorudan oluşan anketimizi, 16-30 Nisan 2001 tarihleri arasında M.Ü. Hastahanesi'nden 50 intörn ve asistana, M.Ü. Hukuk Fakültesinden 40 son sınıf öğrencisine ve bunlara denk düşecek şekilde M.Ü. Göztepe Kampüsündeki çeşitli fakültelerdeki 50 son sınıf öğrencisine uyguladık.

Bulgular. Bilgi ölçme sorularına verilen yanıtlarda bölümler arası anlamlı bir fark yoktu. Olgu sorularında istatistiksel farklılıklar vardı. Hastanın durumundan haberdar edilmediği birinci olguda; tıp fakültesi öğrencileri başta olmak üzere (%62,0) öğrenciler hastaya ötenazinin "kesinlikle yapılmaması" gerektiğini savundular. Hastanın ötenazi talebinde bulunduğu ikinci durumda diğer fakültelerden olan öğrenciler ötenazinin "kesinlikle yapılması" gerektiğini belirtirken, tıp ve hukuk fakülteleri öğrencileri "yapılması" gerektiğini belirtti. Hastanın bilincinin kapalı olduğu üçüncü durumda "makinenin kapatılması" yönünde görüş belirtenler çoğunluğu oluşturmadı.

Sonuç. Farklı mesleklerden öğrencilerin ötenazi kavramı ile ilgili olduğunu ve olgu sorularına dair bildirdikleri görüşlerinin birbirleriyle birçok noktada örtüşüğünü gözlemledik. Konuyla ilgili daha spesifik ve belirli bir soruna odaklanmış çalışmalar da yararlı olabilir.

C1 - Sözel Sunum / Oral Presentation

GEOMAGNETIC STORMS AND AURORAS: A VISUAL PRESENTATION WITH DESCRIPTION, DATA AND IMAGES.

Thomas D.T., Asmaz Ö., Öner C.

Introduction. The purpose of this presentation will be to explain the phenomenon of geomagnetic storms and their effects on our planet. Our aim is to give information on;

1. Description of geomagnetic storms.
2. How geomagnetic storms are produced.
3. How and why geomagnetic storms effect our planet.
4. How we observe geomagnetic storms on earth and in space.
5. How auroras are produced.
6. How can we photograph auroras.
7. Other considerations

Discussion. This presentation will consist of a visual display. The physical, mechanical and magnetic aspects of geomagnetic storms and auroras will be explained and information will be given on how to photography these natural phenomenon's. The phenomenon produced by geomagnetic storms - specifically auroras - have long been a topic of interest for the general public. Films - most recently "Frequency" - have also drawn public attention towards auroras and their cause. Our presentation will give information on these reasons, the mechanisms behind auroras and special considerations regarding their harm on our planet.

Conclusion. At the end of our presentation, members of the audience will be able to better understand aurora formation, geomagnetic effects on the Earth.

17 Mayıs 2001

10:00-11:00

Dönem 4 Anfisi
Phase 4 Hall

Oturum Başkanı Moderatör

Dr.Pemra Ünalın

1. ALKOL ÜRETİMİNDE ÇALIŞANLARIN ALKOL TÜKETİMİ İLE İLGİLİ DÜŞÜNCELERİ
2. MARMARA ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ALKOL VE SİĞARA KULLANMA ALIŞKANLIKLARI
3. MARMARA ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ DOKTORLARI ARASINDA SİĞARA KULLANMA SIKLIĞI VE SİĞARA KULLANMAYA ETKİ EDEN FAKTÖRLER
4. MADDE KULLANIMINDA İLK GÜN

Her sunum için ayrılan süre en fazla 10 dakikadır.

Time for each presentations is 10 minutes at maximum.

ALKOL ÜRETİMİNDE ÇALIŞANLARIN ALKOL TÜKETİMİ İLE İLGİLİ DÜŞÜNCELERİ

Sezgin B., Altın Ö., Topçu E., Gemici E., Cantürk M.M.

Giriş. Ülkemizde alkol kullanımını ortaya koyabilecek farklı gruplar için yeterli sayıda çalışma olmamakla birlikte alkol tüketiminin giderek arttığı bilinmektedir. Bu araştırmada alkol fabrikasında çalışanların alkol tüketimi ile ilişkileri ölçülmüştür.

Amaç. Alkol üretiminde çalışan insanların alkolün sağlık üzerindeki etkilerinin ne ölçüde farkında olduklarının belirlenmesi; ve bu tür bir fabrikada çalışmanın alkol tüketimi üzerine etkisi olup olmadığı konusunda, işçilerin görüşlerinin alınması amaçlanmıştır.

Yöntem. Anketi yapmak için gerekli izin alındıktan sonra grubun 4 üyesi alkol fabrikasına gitmiştir. Mesaiden çıkan ve görüşmeyi kabul eden fabrika çalışanlarıyla yüzyüze anket yapılmıştır. Anketimiz 7'si genel 22'si alkol kullanma durumu ile ilgili olmak üzere anket 29 sorudan oluşmuş ve 73 kişiye uygulanmıştır. Verilerin analizinde SPSS for Windows programı kullanılmıştır.

Bulgular. Anket yaptığımız kişilerin %89'u erkek, %11'i bayandı. Fabrika çalışanların büyük çoğunluğu (%42.5) ilkokul mezunu idi ve işçiydi. Çalışanların %32.9'u hiç alkol almadığını belirtirken %47.9'u alkol kullandığını, %19.2'si geçmişte kullandığını belirtti. Alkol alanların %57.1'i daha çok tatil günlerinde alkol aldığını belirtti. Alkol ile ilişkisi en çok bilinen hastalık sirozdu. Alkol kullanmayanların %43.8'i kullanmama gerekçesi olarak dini sebepler, %37.5'i sağlığı gerekçe gösterdi. Çalışanların %79.5'i fabrikada çalışmanın alkol tüketimlerini etkilemediğini söylerken %8'i arttırdığını belirtti.

Sonuç. Ankete katılanların büyük çoğunluğu fabrikanın alkol kullanımlarını etkilemediğini söylerken; arttırdığını söyleyen 8 kişi alkol fabrikasında çalışmanın alkol kullanımı için bir risk faktörü olabileceği fikrini doğurdu. Bu yüzden çalışanların (alkol-sağlık) konulu bir seminer ya da ilanlarla bilgilendirilmesi uygun görüldü.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ALKOL VE SİGARA KULLANMA ALIŞKANLIKLARI

Sevinç M., Bingöl D., Dağlı K., Aydın Y.

Giriş. Alkol ve sigaranın birçok hastalığın risk faktörlerinden olduğu bilinmektedir. İnsan sağlığı üzerinde tehdit edici etkileri bulunan bu maddeler gençler arasında da yaygın olarak kullanılmaktadır. Daha önce Marmara Üniversitesindeki 15 fakülteden rastgele seçilen 4062 öğrenci (2121'i 1.sınıf, 1941'i 4. sınıf) üzerinde yapılan bir araştırmada bu öğrencilerin %97,7'sinin sigara kullandığı ve sigara kullanan öğrencilerin de %81,3'ünün günlük kullanıcı, %18,7'sinin ise nadir kullanıcı olduğu bulunmuştur.

Amaç. Bu araştırmada Marmara Üniversitesi öğrencilerinin alkol ve sigara kullanma durumlarını ve kullanıcıların miktar, süre, sıklık, tür gibi bazı özelliklerini öğrenmeyi amaçladık.

Yöntem. Sigara ve alkol kullanımı konusunda 13 sorudan oluşan bir anket hazırladık. Anketimizi Marmara Üniversitesi Göztepe ve Haydarpaşa kampüslerinde öğrenim gören farklı bölümlerden rastgele seçilmiş 878 öğrenci arasında uyguladık. Ulaşılan öğrencilerin tamamı anketimizi yanıtladı. Uygulama sırasında öğrencilerden kimlik bilgisi talep etmedik.

Bulgular. Anketimize 14 ayrı fakülteden katılan 498'i erkek, 380'i kız 878 öğrencinin %21,6'sı Tıp, %14,3'ü Hukuk, %13,3'ü Teknik Eğitim, %11,4'ü ise Mühendislik Fakültelerindedir. Katılımcıların %25,5'i sigarayı, %22,6'sı ise alkolü hiç denememiştir; %32'si sigarayı, %17,5'i ise alkolü sürekli kullanmaktadır. %41,5'lik bir bölüm sigarayı ilk defa 16-18; %30,9'luk bir bölümü ise 11-15 yaşları arasında denemiştir. Alkolü ilk deneme yaşı, %46,2 ile 16-18 yaş grubunda, %30,1 ile 11-15 yaş grubunda olarak bulunmuştur.

Sonuç. Bulgularda da görüldüğü gibi %30-31'lik bir dilim alkol ve sigarayı ilk defa 11-15 gibi erken yaşlarda denemiştir. Bu yaş grubu ilköğretim yıllarına rastladığı için okullarda eğitici ve yönlendirici programların artırılması daha sağlıklı bir toplum oluşturmamıza katkıda bulunacaktır. Halen sigara ve alkol kullananlara yönelik bilgilendirici programların artırılması yararlı olabilir.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ DOKTORLARI ARASINDA SİGARA KULLANMA SIKLIĞI VE SİGARA KULLANMAYA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

Ağar S., Özkök Ö., Acar H., Chabou B.

Giriş. Sigara kullanımının sağlık üzerine olan olumsuz etkileri konusunda bir tereddüt bulunmamaktadır. Hipertansiyon başta olmak üzere pek çok hastalıkta doktorların başlıca önerileri arasında sigaranın bırakılması vardır. Ancak doktorlar arasında da sigara kullanımının yaygın olduğu bilinmektedir.

Amaç. Bu araştırma M.Ü. Hastanesi doktorları arasında sigara kullanım oranını ve sigaraya başlama sebeplerini belirlemeye yöneliktir. Araştırmanın uzun vadeli amacı sigara kullanımına sebep olan faktörlerin en aza indirgenerek sigarayla savaş kampanyalarında doktorların daha aktif rol almasının sağlanmasıdır.

Yöntem. Tanımlayıcı tipte olan araştırmamıza M.Ü. Hastanesinde görev yapmakta olan 104 doktor katılmıştır. Veriler doktorlara yüz yüze görüşme yöntemiyle uygulanan anketler aracılığı ile elde edilmiş ve SPSS for Windows programında analiz edilmiştir.

Bulgular. Araştırmaya katılan doktorların yaş ortalaması 31,6'dır. Katılımcıların %73,1'i erkek, %26,9'u kadındır. Doktorların %56,7'si dahili bilimler, %29,8'i cerrahi bilimler, %13,5'i temel bilimlerdenidir. Anketleri cevaplayan doktorların %54,8'i sigara kullanmazken, %45,2'si sigara kullanmaktadır. Sigara kullanımı cinsiyete ve üniversite hayatı boyunca kalınan yere göre anlamlı farklılık göstermektedir. Erkeklerde sigara kullanımı %52,6 iken kadınlarda sigara kullanımı %25'tir. Üniversite hayatı boyunca arkadaşlarıyla evde kalanların %55'i evde yalnız kalanların da %63,6'sı sigara kullanmaktadır. Araştırmaya katılan hekimlerin %13,7'si sigarayla savaş kampanyalarında aktif rol oynamıştır.

Sonuç. Sağlıklı bir yaşam için çalışan doktorlar arasında sigara kullanım oranı oldukça yüksek çıkmıştır. Bu üzerinde önemle durulması gereken bir noktadır.

B12 - Sözel Sunum / Oral Presentation

MADDE KULLANIMINDA İLK GÜN

Arıcan B., Asmaz Ö., Emir A., Karim W.

Giriş. Madde kullanımı tüm dünyada hızlı yayılım gösteren, ülkemiz için de giderek büyüyen bir sorun olarak dikkat çekmektedir. Madde kullanımı özellikle gençler arasında yaygınlaşmaktadır. İlk kullanım hangi amaçla olursa olsun, kilit önemdedir. "Klinik Uygulamaya Giriş" programı kapsamında yürütülen bu çalışmada, "Madde Kullanımında İlk Gün" üzerinde odaklanılmıştır.

Amaç. Bu araştırma, madde kullanımında ilk günün bazı ortak özellikleri olup olmadığının, varsa bu özelliklerin tanımlanabilmesi amacıyla yürütülmüştür. Çalışmamızın, gençler, onların aileleri ve madde kullanımı ile ilgili görevler yürütmekte olan uzmanlar için aydınlatıcı bazı bilgiler sağlayacağını umduk.

Metod. Çalışmamıza 16'sı kliniklerde tedavi gören bağımlı olan, 16'sı da herhangi bir klinikte tedavi görmeden madde kullanan çeşitli yaşta 32 kişi dahil edilmiştir. Bu amaçla madde kullanımında bağımlılara yönelik tedavi verilen iki farklı klinik ziyaret edilmiş, izin alındıktan sonra uygun duvardaki hastalara anketler dağıtılmış, gözlem altında doldurulmasından sonra toplanmıştır. Herhangi bir klinikte yatmadığı halde madde kullanmış olduğu ya da halen kullanmakta olduğu bilinen 16 kişi de çalışmaya dahil edilmiştir.

Bulgular. Araştırmamızın sonucunda, anketi uyguladığımız iki gruba, özellikle açık uçlu sorularda, düşüncelerinin birbirlerinden oldukça farklı olduklarını gördük. Ayrıca, grubumuzdaki kişilerin büyük çoğunluğunun ilk defa 18 yaşında bir madde denediklerini, ilk tanıştıkları maddeninse %71.9 oranında esrar olduğunu saptadık.

Sonuç. İleride yapılacak çalışmalarda, madde kullanımında ilk günün araştırmamızda ortaya çıkan özelliklerin dikkate alınmasının gerektiğini düşünüyoruz.

18 Mayıs 2001

10:00-11:00

**Dönem 2 Anfisi
Phase 2 Hall**

Oturum Başkanı Moderatör

Dr.Serdar Özgen

1. İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNDE SES SAĞLIĞI: SESİ YANLIŞ VE UZUN SÜRELİ KULLANMANIN ETKİLERİ
2. BANKA MEMURLARINDA STRESİN SOSYAL YAŞAM VE SAĞLIK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ
3. HUKUK ÖĞRENCİLERİNİN HEKİMLİĞE BAKIŞI
4. MARMARA ÜNİVERSİTESİNDEKİ DOKTORLAR SOSYAL YAŞANTILARINI NASIL BİÇİMLENDİRİYOR
5. MARMARA ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BESLENME ALIŞKANLIKLARI

Her sunum için ayrılan süre en fazla 10 dakikadır.

Time for each presentations is 10 minutes at maximum.

B8 - Sözel Sunum / Oral Presentation

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNDE SES SAĞLIĞI: SESİ YANLIŞ VE UZUN SÜRELİ KULLANMANIN ETKİLERİ*Topuz M., Günay S., Erbaş M., Telliöğlü A. S.*

Giriş. Özellikle ilkokul öğretmenlerinin, meslekleri gereği uzun süreli ve yüksek ses kullanmayı gerektirecek biçimde çalışmaları, zaman içinde bazı ses sağlığı sorunlarına yol açabilmektedir. İlkokul öğretmenleri üzerinde yapılan bu araştırma, ilkokul öğretmenlerinin ses sağlığını etkileyen faktörleri değerlendirmeye yöneliktir.

Amaç: Bu çalışmanın amacı ilkokul öğretmenlerinin mesleki aktivitelerinin ses sağlıkları üzerindeki etkisini belirleyerek, bu konuda gerekli eğitimin verilmesini ve öğretmenler için ses sağlığı açısından elverişli ortamların hazırlanmasına katkıda bulunmaktır.

Yöntem. Üç farklı ilden toplam 162 ilkokul öğretmenine uygulanan araştırmada tanımlayıcı yöntem kullanıldı. Anketlerin uygulanması esnasında katılımcılarla yüz yüze görüşüldü.

Bulgular. Anketimize katılan ilkokul öğretmenlerinin %32'si 20-30 yıldır öğretmenlik yapıyor ve %88,9'u günde 6-8 saat derse giriyor. Katılımcıların %34,6'sının sınıf mevcudu 31-45 öğrenci arasında, %64,8'i derslerde çoğunlukla yüksek sesle konuşmak zorunda kalıyor ve %66,7'si bunu sınıfların kalabalık olmasına bağlıyor. Öğretmenlerimizin %69,8'inin boğazıyla ilgili şikayeti var ve %63,8'inin bu yıl içinde sesi kısalmış. Fakat öğretmenlerin %44,1'i ses problemi olmasına rağmen doktora gitmemiş ve bunların %55,3'ü kendisine bitkisel çay tedavisi uygulamış. Doktora gidenlerin ise %66,7'sinden az konuşması istenmiş. Öğretmenlerin %69,8'i sesi yormanın zararını bilirken ;%55,6'sı sesini doğru kullanmayı, %66'sı da ses kısıklığın yol açacağı sorunları bilmediğini belirtiyor. Katılımcıların %75,9'u bu konuda seminer verilmesi taraftarı.

Sonuç. Öğretmenlerde ses rahatsızlıklarının, sınıfların kalabalık olması, sesi yormak, ders saatlerinin yoğunluğu gibi birçok etkenle alakalı olarak sıkça görüldüğü; fakat bu konunun üzerinde -bilgisizlik ve ihmalkarlık gibi nedenlerle- gereğince durulmadığı kanısına vardık. Bu konuda, doğru ses kullanım tekniklerinin kullanılması ve bunun için eğitim verilmesi gereği vardır.

B1 - Sözel Sunum / Oral Presentation

BANKA MEMURLARINDA STRESİN SOSYAL YAŞAM VE SAĞLIK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ*Basaran R., Abdullayev T., Özsoy Z., Durak Y.*

Giriş. Stresin günlük yaşamımızdaki yerini ve günlük yaşamımızı nasıl etkilediği göz önüne alındığı zaman stresin ne derece önemli bir konu olduğu anlaşılabilir. Bugün ve gelecek için anlaşılması bir ölçüde etkilerinin kavranması son derece önemlidir.

Amaç. Toplumun her kesimini etkilediği bilinmesine karşın biz stress konusunu eğitilmiş olan bir gruba uygulamak istedik ve bunun için insanlarla ilişkisi gün içinde oldukça fazla olan banka memurlarını populasyon olarak seçtik. Elde ettiğimiz verilerle, toplum için yürütülen çalışmalara katkıda bulunmayı amaçladık. Stresin sebep ve etkilerini anlamak için değerlendirmelerde bulunmayı amaçlıyoruz.

Yöntem. Açık ve kapalı uçlu sorulardan oluşan 27 soruluk bir anket hazırladık. Soru seçeneklerini hazırlarken her kişiye hitap edebilmesi için mümkün mertebe uç noktaları göz önünde bulundurmaya çalıştık. Hazırlamış olduğumuz anketi ilgili banka yönetiminin izniyle 93 banka çalışanına uyguladık ve verileri SPSS for Windows programı kullanarak değerlendirdik.

Bulgular. Anketimize katılan 93 kişinin %68,8'i kadın, %31,2'i erkek olup, stresi genelde yaşam koşulları, huzursuzluk, sıkıntı olarak tanımladılar. %42'si sık sık, %46,2'si bazen stresli olduğunu belirtti. Strese iten sebepler arasında %66,7'si yaşam koşullarını, %63'ü iş problemlerini seçmiştir.

Sonuç. Bir iş yerinde verimli bir çalışma olması için stres asgari düzeye indirilmelidir. Bunun içinde yaşam koşullarının iyileştirilip, iş yerindeki aksaklıkların giderilmesi gerekir.

HUKUK ÖĞRENCİLERİNİN HEKİMLİĞE BAKIŞI

Konukoğlu O., Seküçoğlu K., Yılmaz B., Bozkurt S.

Giriş. Sağlık konusunda danışmanlık ve hastalık durumunda tanı ve tedavi aşamalarında hastanın genel olarak hekimler ve hekimlik mesleği hakkındaki düşünceleri önemlidir. Özellikle sağlık konusunun hassasiyeti, kişilerin sağlık-hastalık sürecinde müdahale yetkisini teslim ettikleri doktorları nasıl kabul ettikleri, sosyal yaşantılarını nasıl tanımladıkları, sosyokültürel faktörlerden etkilenen bir olgudur.

Amaç. Hukuk Fakültesinde eğitim gören üniversite öğrencilerinin, doktorların yaşantısına bakışlarını, doktorlara karşı duydukları güveni, diğer meslek grupları arasında doktorluk mesleğini nasıl algıladıklarını, kısacası doktor denildiğinde akıllarında canlananları saptamak.

Yöntem. Araştırma Marmara Üniversitesi Haydarpaşa Kampüsü ve Altunizade Erkek Öğrenci Yurdu'nda, 101 Hukuk Fakültesi öğrencisinin katılımıyla anket uygulanarak gerçekleştirilmiş tanımlayıcı tipte bir çalışmadır.

Bulgular. Araştırmaya katılanların %70.3'ü 21-23 yaş grubunda, %67,0'si erkek , %44.0'ının bir doktor akraba veya yakınının olduğu bulguları. En saygın ve en sosyal meslek sıralamalarında ilk sırada hukukçuların, en çok para getiren meslek sıralamasında ise işletmecilerin yer aldığı görüldü. "Doktor" dendiğinde katılanların %19'unun akıllarına hastalık kelimesi geldi. Katılımcıların yaklaşık yarısı doktorların gelirlerini iyi düzeyde gördüklerini ve bir doktorla evlenebileceklerini, %64.4'ü doktorların ailelerine ayırdıkları zamanı kısmen yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Çoğunluk doktorların kültürel, sportif ve sanatsal aktivitelerini orta seviyede bulmuş, doktorları güvenilir ve kültürlü görmelerine rağmen aynı zamanda kibirli, sıkıcı ve mesleğin de yorucu bir meslek olduğunu ifade etmiştir. Hemen hepsinin doktorların sağlıkla ilgili tavsiyelerine uyduğu ama çoğunun sağlık dışı tavsiyelere uymadıkları belirtilmiştir. Çoğunluk doktorların bazen teşhis esnasında yanıldığını düşünülmektedir.

Sonuç. Sınırlı ve belirli bir meslek grubuna uygulanan çalışmamızın o gurubun özgün bakış açısını yansıttığı görülmüştür. Bu araştırmanın desteklenerek daha geniş bir kitleye uygulanmasıyla daha objektif sonuçların elde edilebileceğini düşünmekteyiz.

A4 - Sözel Sunum / Oral Presentation

MARMARA ÜNİVERSİTESİNDEKİ DOKTORLAR SOSYAL YAŞANTILARINI NASIL BİÇİMLENDİRİYOR

Chasan M., Bolat G., Yazıcı Ö., Kadak M.

Giriş. Meslek yaşantısındaki başarıyı ve uyumluluğu oluşturan faktörler arasında sosyal yaşantının öneminin belirlenmesi

Amaç. Temel amacımız doktorların yoğun çalışma ortamı içinde kendilerine ne kadar zaman ayırabildiklerini görmek ve bu zamanda neler yaptıklarını ortaya çıkarmaktır.

Yöntem. Öncelikle sosyal yaşantıyı tanımlayan faktörler ortaya çıkarıldı. Oluşturulan 19 sorulu anketimiz, Marmara Üniversitesi Hastanesindeki 79 doktor arasında uygulandı. Anketler doktorlara dağıtılmış ve gözlem altında cevaplandırılmıştır.

Bulgular. Katılımcıların %58'i erkek, %42'si bayandı; %85'inin sosyal yaşamlarından memnun olmadığı saptandı. Bazı doktorlar kendilerini sosyal açıdan geliştirebilecekleri amatör fotoğrafçılık ve sinema tarihi gibi konular bulmuştu.

Sonuç. Genel olarak ulaşılan sonuç, doktorların %50'sine yakın bir oranının yoğun tempolarına rağmen kendilerine zaman ayırabilmesidir. Aynı oranda da ekonomik imkanlarının sosyal hayatlarını geliştirmede negatif bir etki yarattığını dile getirmişlerdir. Çalışma yoğunluğunun azaltılması, ekonomik şartların düzeltilmesi ve tıp alanında köklü bir reform hareketinin oluşması ile çözümlenebilecek olan bu sorunlar, meslek hayatında başarıya atılan bir adım olacaktır.

A13 - Sözel Sunum / Oral Presentation

**MARMARA ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
ÖĞRENCİLERİNİN BESLENME ALIŞKANLIKLARI***Sağrıç S., Kaya A., Özbek M., El H.*

Giriş. Zihinsel ve bedensel enerjimizi en fazla etkileyen hususlardan biri beslenme alışkanlığımızdır. Sağlıksız bir yemek stratejisi kişinin bedeninin hızlı çökmesine, hafıza, düşünme ve kavrama yeteneğinin bulanıklaşmasına neden olur. Bu çalışma da önemli bir sağlık konusu olması nedeniyle genç kişiler olarak dış hekimliği fakültesi öğrencilerinin beslenme alışkanlıkları değerlendirilmiştir.

Amaç. Bu çalışma M.Ü Dış Hekimliği Fakültesi öğrencilerinin belirlenen faktörlere göre beslenme alışkanlıklarının değerlendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Yöntem. Bu çalışma tanımlayıcı tipte bir çalışmadır. Anket M.Ü.Dış Hekimliği Fakültesindeki 70 öğrenciye uygulanmıştır. Anketler dağıtılmış ve aynı gün geri alınmıştır. Veriler 4 araştırmacı tarafından bir günde toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS for Windows programı kullanılmıştır.

Bulgular. Yaş ortalaması 20.3 olan araştırmaya katılanların %54.3'ü kızdır. Katılımcıların büyük çoğunluğunun (%68.6) öğün sayısının her zaman sabit olmadığı ve en çok kahvaltıyı (%52.9) atladıkları saptanmıştır. Kahvaltıyı atlayanların %20'si çayla, %7.1'i sigarayla bu öğünü geçtirdikleri, kahvaltıyı yapanlarınsa en çok (%51.4) ekmek, peynir, zeytin vb. yiyecekler tükettikleri görülmüştür. Öğrenciler arasında fast food alışkanlığı oldukça fazladır. Fast food tercih etme sebebi çoğunluğun (%31.4) fast foodların hızlı olduğunu düşünmesidir. Ankete katılanların sadece %3 lük kesimi her zaman besinlerin kalori değerlerine dikkat ettiği ve % 47.1'lik kesimi yemeklerde yağı ve tuzu kısıtlı kullanmaya özen gösterdikleri anlaşılmıştır. Kızların %76.2 si ,erkeklerin %23.8 diyet deneyimleri olduğunu belirtmiştir. Diyet uygulanırken en çok kullanılan yöntemin (%11.4) unlu mamüllerden kaçınmak olduğu gözlenmiştir. Öğrencilerin %64.3'ü dengeli beslenmediklerini düşünmektedir.

Sonuç. Yapılan bu çalışma sonunda dış hekimliği öğrencilerinin çoğunluğunun öğünleri fast food gibi yiyeceklerle geçtirdiği, dengeli beslenmeye gereken önemi vermediği görülmektedir.

18 Mayıs 2001

10:00-11:00

Dönem 4 Anfisi
Phase 4 Hall

Oturum Başkanı Moderatör

Dr.Serdar İskit

1. MARMARA ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ AYAKTAN HASTA MEMNUNİYETİ ARAŞTIRMASI
2. MEDICAL CARE PROVIDED TO UNIVERSITY STUDENTS IN TURKEY: THE MARMARA MODEL AND AN IDEAL STRUCTURE
3. KRONİK HASTALIKLARDA TEDAVİYE UYUM: HASTA VE HEKİM GÖRÜŞLERİ
4. KADINLARIN MEME KANSERİ HAKKINDAKİ BİLGİ VE TUTUMLARI
5. LİSE ÖĞRENCİLERİNDE YANIK TECRÜBESİNİN VE İLKYARDIM BİLGİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Her sunum için ayrılan süre en fazla 10 dakikadır.

Time for each presentations is 10 minutes at maximum.

A14 - Sözel Sunum / Oral Presentation

MARMARA ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ AYAKTAN HASTA MEMNUNİYETİ ARAŞTIRMASI

Aytekin M.N., Taneroğlu S., Şenol M., Şanlıkan F., Şamlı H.

Giriş. Günümüzde hastane kalite yönetimini geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalar içinde hasta memnuniyeti oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Çalışmamızın bu alanda bir katkı sağlayacağı umulmaktadır.

Amaç. Amacımız, Marmara Üniversitesi Hastanesine başvuran hastaların hastane hizmetlerinden memnuniyetlerini değerlendirmek, memnun olunan ve olunmayan unsurları belirleyerek ilgililere duyurmaktır.

Yöntem. Anket sorularının hazırlanma aşamasında bir pilot çalışma yürütülmüştür. Bu amaçla grup üyeleri, hastaların hizmet almak amacıyla hangi aşamalardan geçtiklerini gözlemiştir. Ayrıca M.Ü. Hastanesi Yatan Hasta Memnuniyeti Araştırması ve internetten alınan anket örnekleri göz önünde bulundurulmuştur. Anketler hastalara yüz yüze görüşme tekniği ile uygulanmıştır. Veri toplama çalışmaları iki ayrı günün sabah ve öğleden sonrasında tamamlanmış, anketler büyük bir çoğunlukla hastane çıkışında ve poliklinik koridorlarında uygulanmıştır.

Bulgular. Anket uygulanan toplam 85 hastanın %48.2'si erkek, %51.8'i bayan, yaş ortalaması 44.6'dır. %65.9'u lise veya üniversite mezunu olan hastaların sadece %3.5'u okur yazar değildir. Sosyal güvencesi olmayan hastalar %9.4'lük bir dilim oluştururken, %76.5'lik bir kısmı Emekli Sandığı hastasıdır. Hastalarımız arasında %5.9 işsiz, %29.4 ev hanımı, %24.7 emekli ve %14.7 öğretmen bulunmaktadır. Hastaların %42.4'ü tıp öğrencileri hakkında fikir beyan etmemiş, %78.8'i doktorların bilgi ve becerilerine güvendiklerini söylemişlerdir. Son olarak sorulan "Genel olarak hastanemizden memnun musunuz?" sorusuna hastaların %77.6'sı 'memnunum', %12.9'u 'çok memnunum', %4.7'si memnun değilim ve %2.4'ü 'hiç memnun değilim' diyerek cevaplamıştır.

Sonuç. Hastaların büyük bir kısmının genel olarak M.Ü. hastanesinden memnun oldukları, memnun olmayan kısmın çoğunluğunun üniversite mezunu olduğu saptanmıştır. Memnuniyetsizliğin yoğunlaştığı herhangi bir poliklinik saptanamamıştır. Üniversite mezunlarına yönelik yeni bir anket hazırlanıp memnuniyetsizliğin hangi konularda olduğunun netleştirilmesi ve çözüme gidilmesi uygun olacaktır.

B9 - Sözel Sunum / Oral Presentation

MEDICAL CARE PROVIDED TO UNIVERSITY STUDENTS IN TURKEY: THE MARMARA MODEL AND AN IDEAL STRUCTURE

Thomas D.T., Öner C., Altaş H., Sağlam B.

Introduction. Medical care systems are part of the foundations that form human society. Turkish universities have medical care systems similar to those in Europe.

Aim. This project aimed to;

- Evaluate - in the eyes of patients - the quality of medical care provided at Marmara University's Göztepe Medical Centre.
- Determine if there is socio-economic differences between students who use the medical centre at Göztepe, and those who do not.
- Determine the ideal structure of medical care facilities provided to university students in Turkey.

Method. The study was performed on 269 students, representing 1.23% of the population. Our questionnaire was designed in three sections each with a separate, specific aim. These aims were; (1) gathering socio-economic information on the participants, (2) determining the quality of medical care given at the Göztepe Medical Centre, and (3) determine the ideal structure of health care given to university students.

Results.

- 36.5% of students illegally use the medical centre.
- Insufficient information is being provided about those eligible to use the medical centre, and about procedures.
- The Göztepe Medical Centre provides an average quality of medical care.
- The top three important structural features of an ideal medical centre according to our participants should be; the Waiting Time, Range of Services, and Ease of application.

Conclusion. We conclude that minor changes need to be made to make the Göztepe Medical Centre ideal. Most of the participants are not happy with the current medical care system in Turkey, and fundamental changes will need to be made in this area.

KRONİK HASTALIKLARDA TEDAVİYE UYUM: HASTA VE HEKİM GÖRÜŞLERİ

Yaşar E., Sungur M., Saridoğan G., Sarohan A.

Giriş. Tedaviye uyum; doktorun verdiği tedaviyi eksiksiz yerine getirme durumudur; ve hastalık, tedavi ve hastaya özgü belirli faktörlerden etkilendiği bilinmektedir. Hastanın ve hekimin tedavide sağlayacakları başarı ve hastalığın prognozu için çok önemlidir.

Amaç. Hekimlerin ve hastaların tedaviye uyumu etkileyen faktörler hakkında, gruplar arası ve grup içi düşünce farklılıklarını ortaya çıkarmak; ve bu yolla uyumda ortaya çıkan problemlere çözüm önerileri üretmektir.

Yöntem. Yapılan ön araştırma sonucunda sorular hazırlandı ve bu sorular hastalar ve hekimler için iki ayrı anket halinde üç hastahanedeki uygulandı. Ankete katılanlardan formu kendileri dolduramayacak durumda olanlara anket yüz yüze uygulandı, diğerlerine anket dağıtıldı. Sonuçlar SPSS for Windows (v.10.0) bilgisayar programıyla analiz edildi.

Bulgular. Ankete 81 kronik hasta ve 32 hekim yanıt verdi. Hastaların yaş ortalaması 46.6'ydı ve başta hipertansiyon (%35.8) ve diyabet (%29.6) olmak üzere çeşitli kronik hastalıkları vardı. Hekimlerin %43.8'i dahili ve %56.3'ü cerrahi dallarda çalışıyordu. Anket sonucunda hasta ve hekimler arasında hangi faktörlerin uyumu etkilediği konusunda istatistiksel olarak önemli farklılıklar bulunmuştur ($p < 0.05$). Bu faktörler arasında uygulanan tedavinin yan etkileri, unutkanlık-ihmkarlık ve hekimin güleryüzlülüğü sayılabilir. Hastaların %73.9'u tedaviye her zaman uyduğunu, %10.1'i ise uymadığını belirtmiştir. Uyumun iyileştirilmesi konusundaki çözüm önerilerinde de hekimler ve hastalar arasında fark bulunmuştur. Hastaların %79'u hekim-hasta ilişkilerini geliştirmeye yönelik eğitim programlarının büyük yararı olacağını düşünürken hekimlerin ancak %37.5'i bu kanıyı paylaşmaktadır.

Sonuç. Hekimler ve hastalar arasında tedaviye uyum konusunda anlayış farkı vardır. Hastaların tedaviye uyumunun geliştirilebilmesi için önce anlayış birliğinin güçlendirilmesi gereklidir.

KADINLARIN MEME KANSERİ HAKKINDAKİ BİLGİ VE TUTUMLARI

Karagöz E., Maraş H., Olgun E., Aktaş B.

Giriş. 20. yüzyılın başlangıcından sonra kadınlarda meme kanseri görülme sıklığında büyük bir artış olduğu araştırmalarla gösterilmektedir. Modern yaşantının beraberinde getirdiği olumsuzluklar arasında sayılabilecek olan meme kanseri vakalarındaki artış, erken tanı ve tedavi olanaklarının geliştirilmesi yönündeki gereksinimi daha da önemli hale getirmektedir. Meme kitlelerinin büyük kısmının kadınların kendi kendine muayenesi sırasında saptanmakta oluşu, konu hakkındaki bilgilenmenin önemini göstermektedir.

Amaç. Bu araştırmanın amacı kadınların meme kanseri hakkındaki bilgi ve tutumlarını ölçmektir. Çalışmanın sonuçlarının bu hastalıktan korunma ve erken tanı için yürütülecek eğitim programlarına katkıda bulunması umulmaktadır.

Yöntem. Yirmi sorudan oluşan anketimizi toplam 375 kadına gözlem altında uyguladık. Ulaştığımız kadınlara anket sonrasında akıllarında oluşabilecek soruları giderecek nitelikte hazırlanmış broşürler dağıttık. Ayrıca bir grup kadına da meme kanseri konusunda sunum yaptık. Bu araştırmaya katılanların büyük çoğunluğunu, bir sivil toplum kuruluşuna* üye olan kadınlar, bu Derneğin sağlık desteği verdiği bir gecekondu mahallesinde yaşayan kadınlar, Tıp Fakültesi dönem 1-2-3'te okuyan bazı öğrencilerin anneleri ve Haydarpaşa kampüsü ofislerinde görevli kadınlar oluşturmaktadır.

Bulgular. Çalışmamızda meme kanseri konusundaki bilgi düzeyinin yaş, eğitim ve gelir düzeyiyle doğrudan bir ilişkisi olduğu görülmüştür: 51 ve üzeri yaş grubundaki kadınların %57,6'sı; 1 milyar ve üstü gelir grubundaki kadınların %60'ı; üniversite mezunu kadın grubunun %62,2'sinin bilgi düzeyi; "iyi" düzeyde bulunmuştur. (Bu sonuçlar, aynı kategorideki en iyi sonuçlardır). Ayrıca erken teşhiste önemli bir yeri olan kendi kendine meme muayenesi hakkında bilgi düzeyinin %67,5 ile kötü düzeyde olduğu saptanmıştır. Bu yeterli görülmemiştir.

Sonuç. Meme kanseri konusunda; özellikle bilgi düzeyi düşük olan kadınlara ağırlık verilerek, bilgilendirme amaçlı çalışmalar yapılmalıdır.

*Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği

LİSE ÖĞRENCİLERİNDE YANIK TECRÜBESİNİN VE İLKYARDIM BİLGİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ulak E., Çam M.B., Kivılcım H., Yıldırım E., Saleh A.

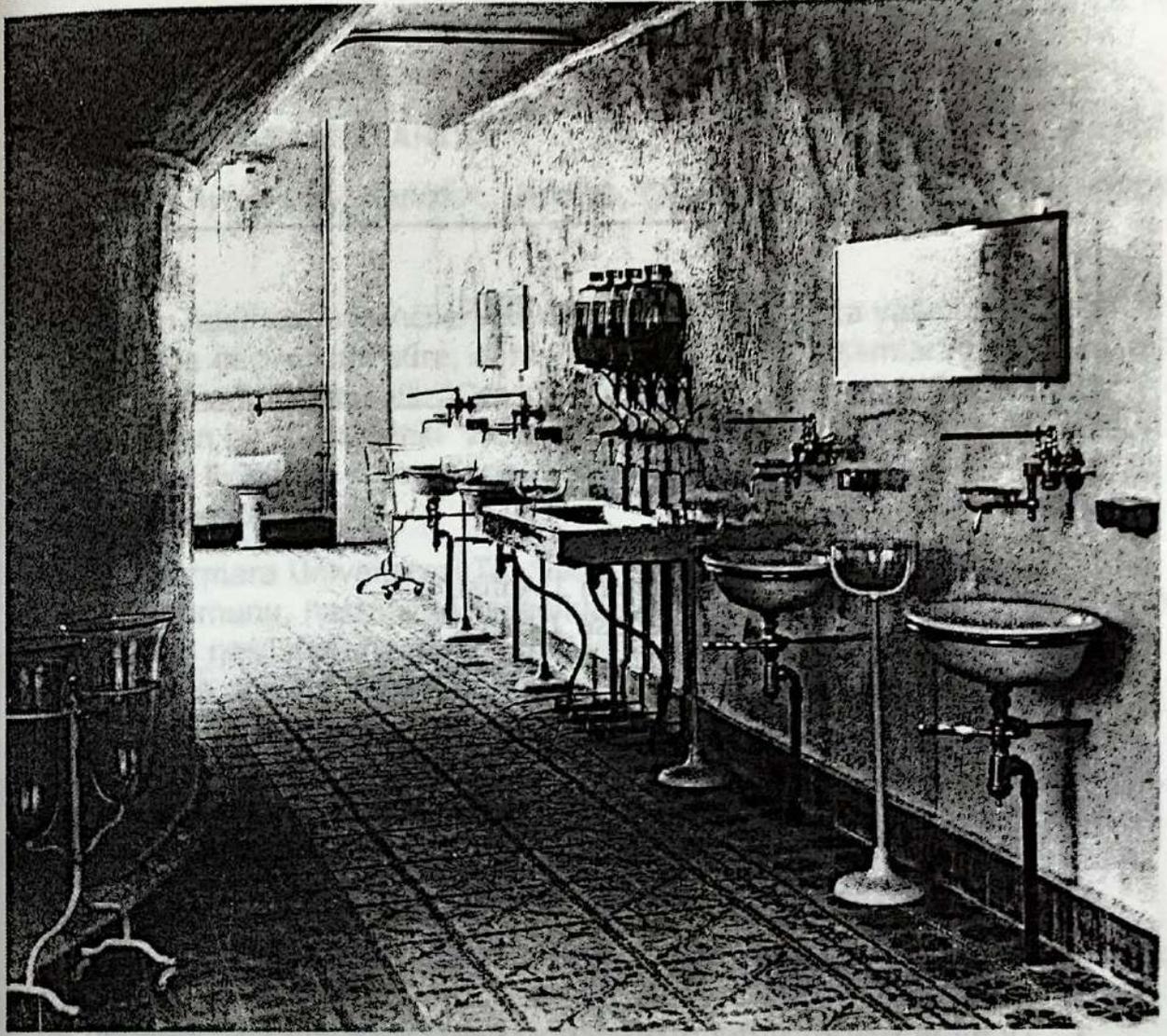
Giriş. Yanık sonrasında uygulanacak olan ilkyardımda lise çağındaki gençlerin bilgilendirilmesi, onların bu bilgileri kullanması ve ileri ki nesilleri bilgilendirmeleri açısından önem taşımaktadır. A.B.D.' de her yıl ortalama milyon kişinin yanık sebebiyle hastaneye başvurduğu, bunun 500 bininin yatarak tedavi gördüğü ve 70 bininin öldüğü, Türkiye' deki ölüm sayısının (bin olduğu düşünülecek olursa halkın bu konuda bilinçlendirilmesi çok öner kazanmaktadır.

Amaç. Lise öğrencilerinin kendi tecrübeleriyle ilgili nasıl bir yanık bilgisine sahip oldukları ve geçirdikleri yanık vakalarında ilkyardım olarak ne yaptıkları belirlenmek istendi. Genel yanık bilgisi ve yanık ilkyardımı ile ilgili sorularla öğrencilerin sahip olduğu yanık bilgisi değerlendirildi.

Yöntem. Veri toplama işlemini üç lisede 200 öğrenci üzerinde anket uygulayarak yaptık. Anket soruları öğrencinin yanık deneyimlerini ilkyardım bilgilerinin ölçülecek şekilde hazırlandı.

Bulgular. Öğrencilerin %58.5' i bir yanık vakası geçirdiğini belirtmiş, bunlardan %52.9' u ilkyardım olarak yanığın üzerine su uygulamıştır. Yanık geçirenlerden sadece %21'i doktora başvurmuştur. %36.5'i yoğurt , %17.5 i diş macunu sürülebileceğini belirtmiştir. Bunlar bize yanıkla ilgili bazı geleneklerin gençlerde de devam ettiğini göstermiştir.

Sonuç. Araştırma sonuçları öğrencilerin yanık konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıklarını ve sağlık bilgisi dersinin bu konuya daha fazla eğilmesi gerektiğini düşündürmektedir.

20. Yüzyılın başında
Beginning of the 20th Century

Sözel Sunumlar

Oral Presentations

B. Kendi Evreninizi Keşfedin Birinci Yıl Çalışmaları
B. Explore Your Universe First Year Studies

17 Mayıs 2001

10:00-11:00

Dönem 1 Anfisi
Phase 1 Hall

Oturum Başkanı *Moderatör*

Dr. Özlem Sarıkaya

1. "HASTANE YAŞANTILARI"
2. DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN YAŞAM KALİTESİ
3. 'OUR PERSONAL AND PROFESSIONAL ATTITUDES TOWARDS MORAL VALUES'
4. ESTETİK DEĞERLERİMİZ: BEĞENDİKLERİMİZ VE BEĞENMEDİKLERİMİZ

Her sunum için ayrılan süre en fazla 10 dakikadır.
Time for each presentations is 10 minutes at maximum.

"HASTANE YAŞANTILARI"

Arer İ.M., Aydın İ.M., Banisi A., Birol S., Ciğerli M., Çoksert D., Jamsranjava A.

Giriş. Tıp fakültesi öğrencilerinin, bir hasta ya da hasta yakını olarak "hastanede geçirdikleri süre, daha sonraki meslek yaşamlarında önemli bir empati olanağı sağlayabilir. Çalışmamız Klinik Uygulamaya Giriş (ICP) programının bir içerisindeki "İletişim Becerileri" dersi kapsamında, Fakültemiz Dönem I öğrencilerini bu konudaki deneyimlerini sorgulamaktadır.

Amaç. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem I öğrencilerinin genel sağlık durumunu, hastanede yaşadıkları olayları, geleceğin doktorları olarak hastaneleri nasıl değerlendirdiklerini ve aldıkları "İletişim Becerileri dersi hakkında ne düşündüklerini öğrenmek amacıyla yapılmış bir çalışmadır.

Yöntem. Öğrencilerin düşüncelerini öğrenebilmek için iki anket yapılmıştır. İlki yapılacak çalışmalar için ön bilgi almaya yönelik bir ankettir. İkinci anket, ilk anketin sonuçları değerlendirilerek hazırlanmış ve Dönem I öğrencileri arasında uygulanmıştır (95 kişi). Bu araştırmalar çerçevesinde toplanan veriler SPSS istatistik programı yardımıyla değerlendirilmiştir.

Bulgular. Öğrencilerden aldığımız geri bildirimler doğrultusunda en önemli sonuçlar şöyle sıralanmaktadır: Dönem I öğrencilerinin %34.4'ü herhangi bir nedenle hastanede yatmıştır; katılanların %33.7'si üniversite hastanelerini tercih etmektedir ve katılımcıların %84.2'si "İletişim Becerileri" dersinin yararlı olduğunu düşünmektedir.

Sonuç. "Hastane Yaşantıları" araştırması MaSCo'da öğretim üyeleri ve öğrenciler tarafından değerlendirilecek ve umarız amacına ulaşacaktır.

Y1-B2 Sözel Sunum / Oral Presentation

DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN YAŞAM KALİTESİ*Kurt S., Çalhan D., Öz E., Demir H., Erdoğan M., Ertürk M.S.*

Giriş. "Yaşam kalitesi" yaşamın her alanında, sağlık ve hastalık durumlarında önemli olmaktadır. "Nasıl" sorusuna verilecek yanıtlar çok şeyi değiştirebilir. Çalışmamız Dönem 1 öğrencileri arasında yaşam kalitesi kavramını gündeme getirmektedir.

Amaç. Dönem 1 öğrencilerinin yaşam kalitesi hakkında neler düşündükleri; konuya ilişkin faktörlerin (para,zaman,okul, vb) yaşam kalitesi üzerindeki etkileri ve aldıkları eğitimin gelecekteki yaşamlarına olumlu ya da olumsuz etkileri hakkında fikir sahibi olabilmek.

Yöntem. Anket 90 kişiye gözlem altında uygulanmıştır. Anket taslakları grup çalışmasıyla belirlenmiş ve grup danışmanıya tartışılarak son biçimini almıştır. Toplanan veriler bilgisayarda analiz edilerek grafik ve tablo şekline getirilmiştir.

Bulgular. Dönem 1 öğrencilerinin verdikleri cevaplara göre şu andaki yaşam kaliteleri hakkında bilgi sahibi olmaya çalıştık. Örneğin genel kanının aksine Dönem 1 öğrencilerinin %66,6'sı sigara ve %73.3'ü alkol kullanmaktadır. Anketin ortaya çıkardığı diğer sonuçsa her iki alışkanlığın da yaşam kalitesini olumsuz etkilediği düşüncesidir. Elde ettiğimiz diğer veriyse Tıp Fakültesinin hayatımızı ne yönde etkilediği konusundadır. Anketi cevaplayanların %30'u Tıp Fakültesinin kişiye prestij kazandırdığını düşünürken %20'siyse olaya maddi yönüyle bakmaktadır.

Sonuç. Yaşam kalitesi konusunda bireysel ve mesleki olarak daha fazla bilgiye gerek duyulmaktadır.

Y1-B3 Sözel Sunum / Oral Presentation

'OUR PERSONAL AND PROFESSIONAL ATTITUDES TOWARDS MORAL VALUES'

Adam A., Latt N., Khalid K., Chasan C.

Introduction. Morality is an important issue especially in the medical profession for effective interpersonal relationship. For this reason, it should be dealt with from the very beginning of medical education.

Aim. To evaluate the personal and professional attitudes towards moral values of first year medical students.

Method. The group evaluated the domains of the research and ideas were put together in the form of questionnaires that were distributed to Marmara University first year students. The data was analyzed and presented in the form of frequency tables and graphs.

Results. This research was done on a group of 91 students; 45 boys and 46 girls. The average age was 20 years. Most students have strong respect for their family members, but they are ready to retaliate or separate from their families when their rights are denied. But they seem to be confused on what to do if their parents are involved in illegal matters.

In the professional field, they expect to be treated with respect and to them their services to others are more important than payment. But they believe that medical ethics can be broken depending on the situation. They have high respect for their lecturers provided that they are efficient. Involving the general public, the students show much respect and care for the others irrespective of their social and educational level or age.

Conclusion. The students showed a variety of attitudes towards moral values. Due to this, it is suggested that the medical schools should put more emphasis on this topic especially medical ethics.

ESTETİK DEĞERLERİMİZ: BEĞENDİKLERİMİZ VE BEĞENMEDİKLERİMİZ

Sofu H., Kalaycık Ç., Taşdöner F., Coşkun T., Bozgeyik M. B., İmren Y.

Giriş. Beğeniş ve beğenmeyişlerimiz toplumsal ve kültürel olduğu kadar kişiseldir de. Bu yüzden benzerlik ve farklılıklarımızı tanımak önemlidir.

Amaç. Çalışmamızda "Estetiksel Değerler" başlıklı bir anket düzenledik ve bu anketi Dönem 1 öğrencilerine uyguladık. Anketimizle insanların estetik değerlerinin, günlük yaşantılarını ve alışkanlıklarını nasıl etkilediğini ve bu etkinin gelişen teknolojiyle nasıl değiştiğini belirlemeyi amaçladık.

Yöntem. Estetik değerler, bütün yaşantımızı kapsadığı için bu konuyu belirli başlıklar altında topladık. Teknolojinin etkisini anlamak için "gözlük, tuvalet, araba ve teknoloji" başlıklı soruları; yaşamdaki seçimlerini anlamak için "sinema, hayvanlar, evler, giyim tarzı, yemekler, meslekler, tatil yerleri, masa örtüsü" başlıklı soruları; son olarak da dünyadaki hangi sorunlardan daha çok rahatsız olduklarını belirlemek için "sorunlar" başlıklı soruları arkadaşlarımıza yönelttik. Her grup üyesi belirlediği konulara uygun fotoğrafları derleyerek bireylere tek tek uyguladı ve elde edilen veriler bilgisayar yardımıyla değerlendirildi.

Bulgular. Yaptığımız anket sonucunda, cinsiyet faktörünün arkadaşlarımızın cevaplarını etkilediği kanısına vardık.

Sonuç. Bu ankete katkısı bulunan ve bizlere yardımcı olan herkese teşekkürler.

18 Mayıs 2001

10:00-11:00

Dönem 1 Anfisi
Phase 1 Hall

Oturum Başkanı Moderatör

Dr.Serap Çifçili

1. HOW DO OUR TEACHERS EVALUATE US: WHAT DO TEACHERS AND THE STUDENTS SAY
2. HEKİMLİK VE BAŞKA MESLEKLERE BAKIŞ AÇIMIZ
3. KIRILGANLIK VE DAYANIKLILIK SINIRLARIMIZ
4. SAĞLIĞA DAİR İNANÇLARIMIZ VE TÖRENSEL DAVRANIŞLARIMIZ
5. HAYATLARIMIZDAKİ SINIRLAR VE UÇ NOKTALAR

Her sunum için ayrılan süre en fazla 10 dakikadır.

Time for each presentations is 10 minutes at maximum.

HOW DO OUR TEACHERS EVALUATE US: WHAT DO TEACHERS AND THE STUDENTS SAY

Balkan M. B., Erdem M. R., Gokce E. A., Omurca F., Polat G., Unal N.,

Introduction. Feedback and self-evaluation is an important opportunity for better communication. It is important to reflect perspectives of both students and teachers. This questionnaire, as part of student research activities, was prepared within the scope of "Communication Skills" program, a sub-program of "Introduction to Clinical Practice (ICP)" curriculum.

Aim. We aimed to obtain a better idea of what the teachers, in general, think about phase 1 students and what their objectives are from the students' point of view; thus comparing the reasons for inefficient communication between the teachers and the students, and its effects on success.

Method. The universe of this study was 96 phase 1 students and 25 teachers who have, in any committee, met these students. For this we prepared two distinct questionnaires with questions touching on the same main points.

Results. The final outcomes from teachers' and students' questionnaires were somewhat compatible. About the questions on personal relationships between students and teachers; 67.7 % of students and 100% of teachers both stated that "as long as it conserves respect of either side to the other, it affects the success of students in a positive way". When asked how much responsibility they would take for the failure of students, 44% of the teachers stated that "there are many factors, which have effects on success, other than either teacher or the student"; whereas, 39.58 % of the students stated the teachers would think that "success, completely depends on the student himself". We have also asked what the teachers think about phase 1 students compared to previous ones. 68% of the teachers stated that "they couldn't get an idea yet". On the other hand 46.87% of students thought that the teachers would think of them to be "lazier and less reluctant to learn".

Conclusion. The questionnaires indicated that, we students are more pessimistic about ourselves; though we have the facts obtained from the teachers.

HEKİMLİK VE BAŞKA MESLEKLERE BAKIŞ AÇIMIZ

Afrin E., Döner N., Krajla E., Yapıcı O., Zehir R., Zeytinoğlu D.

Giriş. Hekimlik mesleğinin toplumdaki yerinin, geleceğin doktorlarının gözünde nerede olduğu, bu mesleğin diğer meslekler arasındaki yeri, tıp fakültesi öğrencilerinin yaptıkları seçimden memnun olup olmamaları, öğrencilerin hem eğitimlerini hem de mesleklerine adaptasyon süreçlerini etkilemektedir.

Amaç. Bu çalışmada, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin yaptıkları seçimden memnun olup olmadıkları, hekimlik mesleğini diğer mesleklere göre nasıl değerlendirdiklerini öğrenmek amaçlanmıştır.

Yöntem. Bu çerçevede geliştirilen anket formu birinci sınıf öğrencilerine dağıtılmış, veriler SPSS programından yararlanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular. Değerlendirmede elde edilen önemli sonuçlar şöyledir: Ankete katılan 96 kişinin %47,9'u (46'sı) erkek, %52,1'i (50'si) kızdır. Katılanların %45,8'i doktorların toplumun ideal bireyleri olduğunu düşünürken, %54,2'si buna katılmamaktadır. 96 kişinin %56,3'ü doktorların en çok güvenilen insanlar olduğunu düşünürken, %28,12'si hekimlik mesleğini maddi doygunluğun en yüksek olduğu meslek olarak görmektedir.

Sonuç. 'Doktorluk ve Meslekler' çalışması sonucunda öğrencilerin memnuniyetlerinin ön planda olduğu anlaşılmıştır. Sonuçlar sunum sırasında tartışılacaktır.

Y1-B7 Sözel Sunum / Oral Presentation

KIRILGANLIK VE DAYANIKLILIK SINIRLARIMIZ*Akın E., Yenilmez M., Dinç E., Tezcan K., Yaraman G., Mangır N.*

Giriş. ICP (introduction to clinical practice) programı bünyesinde Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem-1 öğrencileri arasında kırılabilirlik ve dayanıklılık sınırlarımız hakkında, 100 kişiye uygulanan bir anket yapılmıştır.

Amaç. ICP programının ilk yılında, temel araştırma ve istatistik metodlarını kullanarak Dönem-1 öğrencilerinin kırılabilirlik sınırları ve dayanıklılık hakkındaki görüşlerini, alışkanlıklarını ve bu konularla ilgili deneyimlerini öğrenmek ve bunları sunmak. Bunlar yapılırken de grup üyeleri arasındaki iletişim becerilerini geliştirmek, takım çalışması yapma konusunda deneyim kazanmak ve araştırma yapma ve sunma konusunda tecrübe kazanmak.

Yöntem. Değişik bakış açılarından yararlanarak 16 soruluk bir anket hazırlanmış ve bu anket grup üyeleri tarafından 100 Dönem-1 öğrencisine uygulanmıştır. Sorular değişik kategorilere ayrılarak incelenmiş ve bilgisayara yardımıyla istatistiksel sonuçlar elde edilmiştir. Anket sorularından 5. ve 16 sorulara ait daha kapsamlı istatistikler sunum sırasında açıklanacaktır.

Bulgular. İyi bir grup çalışması yapılmış ve anket hedeflenen 100 kişiye başarıyla uygulanmış, değerlendirilmiştir. Anket sonuçları da özetle şöyledir. Sınıfımızdaki insanların %63'ü kendi kırılabilirlik derecesinin zamana ve mekana göre değiştiğini söylüyor. Ancak kızlar kendilerini daha kırılabilir olarak tanımlıyor. Sınıfımızdaki kızların %73.3'ü erkeklerin de %62.5'i çok kırılabilir insanların bile zamanla daha dayanıklı hale gelebileceğini düşünüyor.

Sonuç. Sunumlar yapılacak ve sunumları sonunda grubun gösterdiği performans değerlendirilecektir.

Y1-B8 Sözel Sunum / Oral Presentation

SAĞLIĞA DAİR İNANÇLARIMIZ VE TÖRENSEL DAVRANIŞLARIMIZ

Öz A., Akay D., Öztürk G., Küçükdurmaz F., Aksoy F., Tatlı M., Akdeniz R.

Giriş. "Sağlığımız ile ilgili pek çok uygulamamızda inançlarımız da etkili olmaktadır. İnançlarımızın bir kısmı zararsız olduğu halde bazılarında bu durumun tam tersi görülmektedir. İnançlarımız bilimsel gerekçeye dayanmadıklarından sağlığımızla ilgili kararlarımızda yanlışlıklara neden olabilmektedirler. Yaptığımız araştırmada zararlı ya da zararsız tüm inançlarımızın sağlığımız ile ilgili kararlar alırken ve bunları uygularken bizi nasıl etkilediğini öğrenmeye çalıştık.

Amaç. Marmara Üniversitesi 2000-2001 öğretim yılı dönem 1 öğrencilerinin sağlığa ait inançlarının günlük yaşantıları ve sağlıkla ilgili davranışlarına olan etkisini araştırmak.

Yöntem. Araştırma konumuzla ilgili uygun anket soruları hazırladık. 21 anket sorumuzdan 3 tanesi açık soru olup kalan 18 tanesi çoktan seçmeli olarak hazırlandı. Hazırladığımız anketle 93 kişiye ulaşıldı. Anketten elde edilen veriler bilgisayara yüklendi. Her soru için verilen cevaplar cinsiyet, anne-baba mesleği kategorilerine göre değerlendirildi, elde edilen sonuçların istatistikleri çıkarıldı.

Bulgular. Elde ettiğimiz bilgilere göre dönem 1 öğrencileri arasında sağlığımızla ilgili inançların korunduğu fakat yine de bilimsel yöntemlerle tedavilerin tercih edildiği görüldü. Sınıfımızın büyük bir kısmı nazara inanırken %20'lik bir kısmı sorduğumuz geleneksel uygulamalardan haberdar.

Sonuç. Yaptığımız araştırmanın veri toplama bölümünde gerek grup gerekse sınıf arkadaşlarımızla iletişim becerilerimizi geliştirdik, değerlendirme bölümündeyseniz bilgisayar kullanarak istatistik çıkartmayı öğrendik.

Poster Sunumları

Poster Presentations

HAYATLARIMIZDAKİ SINIRLAR VE UÇ NOKTALAR

Cancan E., Polat G., Üçüncü A., Başpehlivan Z., Civelekoğlu A., Kızılyer Y.

Giriş. Bu çalışmada kullanılan anket tıp fakültesinde okumanın biz gençlerin hayal gücünü ve yaratıcılığını ne denli kısıtladığını gündeme getirmek üzere hazırlanmıştır.

Amaç. Dönem 1 öğrencilerinin yaşantılarındaki, duygularındaki ve düşüncelerindeki farklılıkları ortaya çıkartmak aynı zamanda hayatlarımızın ne kadar sıradan veya ne kadar olağan dışı olabileceği hakkında bir fikir edinmek.

Yöntem. Grup toplu halde soru taslakları hazırlayarak anketi oluşturdu. Daha sonra, oluşturulan anket 100 dönem 1 öğrencisine uygulandı. Anketler değerlendirilip grafikler çıkarıldı.

Bulgular. Dönem 1 öğrencilerinin cevaplarına göre yaşadıkları aşırılıkları ve hayal güçlerinin sınırlarını araştırdık. Örneğin dönem 1 öğrencilerinin %51'i uçarak dünyayı dolaşmak istiyor, %48.0'inin hayali suyun içinde nefes alabilmekten %1.0'i hiç susamamayı hayal ediyor. İlginç olan bir başka nokta ise öğrencilerden %14'ünün altına silah dayanmış olması! Diğer sorular ve cevapları MASCO'da...

Sonuç. Marmara Üniversitesi Tıp fakültesi Dönem 1 öğrencilerinin hayal güçleri ne kadar geniş olsa da hayatlarında olağan dışı çok fazla şey bulunmadığı sonucu çıkarılmaktadır.

20. Yüzyılın başında
Beginning of the 20th Century

Poster Sunumları

Poster Presentations

A2 - Poster Presentation No:1

0-24 AYLIK ÇOCUĞA SAHİP ANNELERİN İSHAL DURUMUNDA YAPTIKLARI UYGULAMALAR VE BİLGİ DÜZEYLERİ*Akıncı E., Duğan N., Alpak G., Cebe E.*

Giriş. İshal, ülkemizde bebek ölüm sebepleri arasında ilk sıralarda yer almaktadır. Özellikle yaşamın ilk 0-24 ayında ishal kaynaklı dehidratasyon, tekrarlayan ishal sonucu beslenme bozuklukları ve dolayısıyla enfeksiyonlara yatkınlık artmaktadır. Oysa bu durum basit ve etkili bir önlem olan ağızdan elektrolit solüsyonunun verilmesi ile önlenebilir.

Amaç. İshalin çocukluk çağında sık görülen bir hastalık olması ve ishalin bakımından da annelere önemli roller düşmesi nedeniyle bu çalışmada annelerin ishal konusunda bilgi ve tutumlarının ölçülmesi amaçlanmıştır.

Yöntem. Anket, 0-24 aylık bebeğe sahip ve çoğunluğu ile Marmara Üniversitesi Hastanesinde görüşülen 75 anneye yüz yüze görüşme yöntemi ile uygulandı. Görüşme sonunda annelerin isteğine göre konuyla ilgili aydınlatıcı bilgiler verildi.

Bulgular. Verilerin değerlendirmesi sonucunda ankete katılan annelerin ishal konusunda yeterli bilgi ve tutuma sahip oldukları saptandı. Katılımcıların % 97.3'ü ishal durumunda anne sütünü kesmedikleri, %84'unun suyu kaynattıktan sonra verdiği, % 93.3'ünün hijyene dikkat ettiği, % 52'sinin ishal durumunda şeker+tuz+su veya ORS sıvısı hazırlayıp verdiği, %97,3'ünün de sevindirici bir şekilde bebeğe verilen su miktarını arttırdığı görülmüştür. Ancak ilköğretim mezunu olan % 64.4 anne, sulu besinlerin çok yenmesinin ishale yol açabileceği konusunda görüş birliği içindedir.

Sonuç. 0-24 aylık çocuğa sahip annelerin bir çoğunun ishal hakkında genel bilgilere sahip oldukları ve doğru tutumlar sergiledikleri görülmüştür. Bu bilginin herhangi bir sağlık personelinden ve doğru kullanılan kitle iletişim araçlarından edinildiği düşünülecek olursa, bu tip faktörlerin önemi ortaya çıkmaktadır.

HAMİLELİĞİN YAŞAM TARZI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Asfuroğlu E., Aslan Ő., Molla N., Doğu Alp G.

Giriş. İnsan hayatının önemli aŐamalarından olan hamilelik, kadınların yaşam tarzlarında zorunlu veya isteyerek birtakım psikolojik ve fiziksel deđiŐikliklere sebep olur. Bireyin sonraki dönemde sağlıklı bir yaşam sũrdũrebilmesi, annenin sağlıklı bir hamilelik dönemi geçirmesine bağlıdır. Bu nedenle günümüzde hamilelik konusunda birçok araştırma yapılmaktadır.

Amaç. Hamileliğin kadınların yaşam tarzı üzerinde bir deđiŐikliđe sebep olup olmadığını ve eğer oluyorsa deđiŐikliklerin neler olduğunu belirlemek.

Yöntem. Çalışmada 0-2 yaş gurubunda çocuğu olan bazı kadınlarla yüzyüze uygulanan anket aracılığıyla görüŐũlmüŐtür. Anket soruları kadınların son hamileliğine ilişkin olarak sorulmuştur. Veriler 4 araştırmacı tarafından bir gün içinde 40 kadınla görüŐũlerek toplanmıŐ ve 'SSPS for Windows' programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular. Yaşları 22 ile 50 arasında deđiŐen kadınların yaş ortalaması 34.5'tir. Kadınların %77.5'i ev hanımı olup %22.5'i (çoğunluğu finans sektöründe çalışan olmak üzere) çalışmaktadır. %32.5'i yüksek öğrenimlidir. Okur yazar olmayanların oranı %5'tir. Kadınların %60'ı hamilelik sürecini duygusal, %47.5'i mutlu, %22.5'i öfkeli, %35'i sorunlu, %12.5'i zamansız olarak tanımlamıŐtır. Kadınların %15'i hamileliklerinde sigara içmeye önceki gibi devam ettiğini bildirmiŐtir. Kadınların %41'i hamileliklerinde normal değerlerde kilo almıştır. %23.2'si normalin altında, %35.8'i normalin üstünde kilo almıştır. Kadınların %57.5 'i yeme alışkanlıklarını deđiŐirmiŐtir. Kadınların %40'ı yükseğe uzanma, %30'u ağır kaldırma gibi fiziksel aktivitelere devam etmiştir. Kadınların %25'i hamilelik sürecinde spor yapmıştır.

Sonuç. Hamilelerde, fiziksel ve ruhsal deđiŐikliklerin farklı seviyelerde olduğu görũlmüŐtür. Hamilelerin, bu deđiŐikliklerin hangisinin normal hangisinin riskli olduğu konusunda bilgilendirilmeleri iyi olabilir.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BESLENME ALIŞKANLIKLARI

Deveci B., İstanbullu B., Gülten İ.A., Acar Y.

Giriş. Kişisel ve toplumsal sağlığın olumlu yönde gelişmesinde beslenmenin çok önemli bir yeri vardır. İyi bir beslenme kişinin bedensel ve ruhsal sağlığının sürmesi ve kişinin hastalıklara karşı dayanıklı olması için gereklidir. Pamukkale Üniversitesinde yapılan bir araştırmaya göre öğrencilerin %86.6'sının akşam yemeklerini düzenli olarak yediği, öğle yemeklerinde ise %30.9'unun ise fast-food tercih ettiği saptanmıştır. Ege Üniversitesinde yapılan bir araştırmada ise %79.0'unun fast-food türü yiyecekleri tükettikleri saptanmıştır.

Amaç. Üniversite öğrencilerinin yemek yeme alışkanlıkları, öğün düzenleri, öğünü nerede yedikleri, hangi besinler üzerinde yoğunlaştıkları, kiloları hakkındaki memnuniyetleri ve diyet hakkındaki düşüncelerini saptamak.

Yöntem. Araştırma tanımlayıcı tiptedir. Veriler yüz yüze anket yöntemi ile elde edilmiştir. Araştırma Marmara Üniversitesi Haydarpaşa Kampüsünde 20-25 Nisan 2001 tarihleri arasında değişik fakültelerde öğrenim gören 81 öğrencinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Bulgular. Araştırmaya katılanların %48.1'i 20-21 yaşlarında, %50.6'sı kız, %33.3'ü 51-61 kilo arasındaydı ve %46.9'u ailesinin yanında oturuyordu. Araştırmaya katılanların %54.3'ünün üç öğün yemek yediği, %46.9'unun öğle yemeklerini kantinde, %79.0'ının akşam yemeklerini evde yediği, yaklaşık yarısının yemeğin tadına bakmadan tuz eklediği ve akşam yatmadan yemek yediği, %82.7'sinin abur-cubur yediği, %69.1'inin daha önce diyet yapmadığı, %42.0'sinin kilosunu normal bulduğu saptandı. Cinsiyetler ile araştırmanın değişkenleri arasında anlamlı fark bulunmadı.

Sonuç. Araştırmaya katılanların yarısının öğün sayısının yeterli olduğu; büyük çoğunluğunun akşam öğünlerinde evde yemeyi ve öğle yemeklerinde okul kantinini tercih ettikleri saptanmıştır. Ayrıca öğün aralarında abur-cubur yiyenlerde çoğunluğu oluşturmaktadır.

AYDARPAŞA KAMPÜSÜ ÖĞRENCİLERİNİN MEDİKO-SOSYAL HİZMETLERİNDEN MEMNUNİYETLERİ

İlker M., Toprak S.F., Toptay H., Toprak E.

Giriş. Mediko-sosyal, Haydarpaşa Kampüsünde bir sağlık birimi ve bir de diş hekimliği ünitesi olmak üzere iki ünite de faaliyet göstermektedir. Sağlık hizmetlerinde 1. basamak sağlık hizmetleri veren bir uzman hekim, bir pratisyen hekim ve iki hemşire bulunmaktadır.

Amaç. Bu çalışmada, öğrencilerin Haydarpaşa Kampüsü Mediko-sosyal hizmetlerinden memnuniyetlerini, mevcut aksaklıkları, mediko-sosyalin işleyiş ve niteliklerini belirlemek amaçlanmıştır.

Yöntem. Bu çalışma tanımlayıcı bir araştırmayla Haydarpaşa Kampüsündeki Hukuk, Tıp, Eczacılık Fakültelerinde okuyan ve Mediko-sosyal hizmetlerinden yararlanan öğrenciler arasından herhangi bir örnek seçimi yapılmadan belirlenen 80 öğrenci ile görüşülerek yapılmıştır. Araştırmada yapılandırılmış anket kullanılıp öğrencilerle yüzyüze görüşmek suretiyle doldurulmuştur. Ayrıca Mediko-sosyal niteliklerini belirlemek amacıyla görevli hekimle ikili bir görüşme yapılmıştır. Anketten elde edilen veriler SPSS for Windows programıyla analiz edilmiştir.

Bulgular. Araştırmaya katılan öğrencilerin %54.1'inin Mediko-sosyalden memnun olduğu ve %33.8'inin memnun olmadığı gözlenmiştir. Ankete katılan öğrencilerin %56.4'ü son 6 ay içinde muayene olmuşken %43.6'sı olmamıştır.

Sonuç. Genel itibariyle öğrenciler Mediko-sosyal faaliyetlerinden memnundur. Bu çalışmaya katılan öğrencilerin çoğunluğu son 6 ay içerisinde mediko-sosyalde muayene olduğundan, elde edilen verilerin güvenilir olduğu düşünülmektedir.

A11 - Poster Presentation No:5

EBEVEYNLER VE ÇOCUKLARININ SİGARA ALIŞKANLIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Güneri M.C., Ekinci M.H., Poşul E., Başkadem A.

Giriş. Sigara, akciğer kanseri, mide ülseri, doğumsal anomaliler gibi pek çok hastalığa sebep olmaktadır. Ne yazık ki, sigara kullanımı gençler arasında oldukça yaygındır. Yayılmasındaki faktörlerden biri de ebeveynlerin sigara kullanarak çocukları üzerinde etkili olmasıdır.

Amaç. Bu araştırma ile ebeveynlerin sigara kullanıyor olmalarının çocuklarının sigara kullanmaları üzerinde etkisi olup olmadığı tartışmaya sunulmak istenmiştir. Sigaraya karşı yapılan kampanyalar hazırlanırken ulaştığımız sonuçların da göz önünde bulundurulması ile, toplum sağlığına katkıda bulunmak uzun vadeli amacımızdır.

Yöntem. Bu, tanımlayıcı tipte bir çalışmadır. Anket bir Dershane'sindeki 80 öğrenciye uygulanmıştır. Anketler aynı gün içine verilmiş ve geri alınmıştır. Veriler 4 araştırmacı tarafından bir günde toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS for Windows programı kullanılmıştır.

Bulgular. Araştırmaya katılanların %63.8'i kız, %36.2'si erkektir; yaşları 16-22 arasında değişmektedir. Katılımcıların %28.8'i sigara içmekte, %71.2'si sigara içmemektedir. İçenlerin %34.5'inin anne ve/veya babası sigara içmekte, %16'sının ise içmemektedir. İçmeyenlerin %65.5'inin anne ve/veya babası sigara içmekte, %84'ünün ise içmemektedir. Ankette sorulan "Sizce, anne-babanızın sigara içiyorsanız içmenize, içmiyorsanız içmemenize bir etkisi var mı?" sorusuna "bence etkisi var" diyenlerin %17.6'sı sigara içmekte, %82.4'ü sigara içmemektedir; "bence etkisi yok" diyenlerin %38.9'u sigara içmekte, %61.1'i sigara içmemektedir. "Fikrim yok" diyenlerin %30'u sigara içmekte, %70'i sigara içmemektedir.

Sonuç. Yapılan araştırmaya göre ebeveynler ile çocukların sigara kullanmaları arasında bir ilişki görülmüş, ancak bu ilişkide istatistiksel anlamlılık saptanamamıştır.

A12 - Poster Presentation No:6

HASTANEYE BAŞVURANLARIN "SAĞLIK HİZMETLERİNE BAKIŞ AÇISININ" DEĞERLENDİRİLMESİ

Olgun A., Gül F., Yeter A. B., Yıldırım A.

Giriş. Hizmetten yararlananların sunulan hizmetler ile ilgili değerlendirmeleri, hizmetlerin planlanma ve yürütülmesinde önemlidir. Bu konuda sağlıklı verilere gerek duyulmaktadır.

Amaç. İstanbul sınırları içerisinde; standartları (yatak, ekipman, sağlık hizmetleri, vb.) farklı olan hastanelerde, kişilerin en çok başvurdukları ve en çok güvendikleri sağlık kuruluşlarını derecelendirmek; bundan yola çıkarak hastaların bu kuruluşlarda neler bulduklarını belirleyebilmek; hastanın doktora gidiş sıklığını, hastayken kendini nasıl hissettiğini; yaş, cinsiyet, öğrenim ve meslek grubunu farklı kişilerde ölçülebilmek.

Yöntem. Anket oluşumunda; araştırmamızın planlama soru hazırlama, veri toplama ve sonuçların analizinde rehber öğretim görevlimizin yardımıyla değişik sağlık kuruluşlarında (devlet hastanesi, SSK, üniversite hastanesi, özel hastane) haftanın değişik günleri ikişerli gruplar halinde, anketi bire bir uyguladık. Sonuçları bilgisayar ortamında değerlendirdik.

Bulgular. Çalışmaya katılanların aylık gelir oranı en çok 200-400 milyon aralığında (%32,9) idi. Memurlar meslek grubu olarak %25,6'lık dilimle önde yer aldı.

Sonuç. Ankette çoğu soruda beklediğimiz sonuçları aldık. "Benim için hastalık nedir?" sorusuna çok ilginç cevaplar aldık. Check-up yaptırma oranı ise beklenenin üstünde çıktı.

İLKÖĞRETİM ÖĞRETMENLERİNDE İLK YARDIM BİLGİSİ

Kaçmaz D., Kır S., Çirkinoglu M. S., Yonter N. S.

Giriş. Sağlık bilgisinin özellikle ilkyardım bilgisinin toplumumuzda istenilen seviyeye gelmesi için toplumu eğiten kişi olan öğretmenlerin birincil olarak sağlık bilgisine sahip olması beklenir.

Amaç. Bu çalışmanın amacı, ilköğretim öğretmenlerinin ilkyardım konusunda ne kadar bilgili olduğunu öğrenmek, sağlık alışkanlıklarını araştırmak ve öğrencilerinin davranış sorunları konusunda değerlendirmelerini anlamaktır.

Yöntem. Bu araştırma, anket aracılığı ile veri toplanan tanımlayıcı bir araştırmadır. Araştırmaya dört ilköğretim okulundan 50 öğretmen katılmıştır. Anketler öğretmenlere dağıtılmış ve aynı gün geri toplanmıştır. Öğretmenlere ilk yardım ile ilgili soruların doğru yanıtları görüşme sonunda verilmiştir. Ayrıca, öğretmenlerimizle kaynaklar arasında bir köprü görevi görerek öğrencilerin davranış sorunları hakkında onları bilgilendirmeye çalışılmıştır.

Bulgular. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %60.8'i kadındır. Öğretmenlerin yaş ortalaması 37.9 olup, en küçük yaş 25 ve en büyük yaş 51dir. Öğretmenler arasında spor yapma oranı %70.6dır. Katılan tüm öğretmenlerden % 54.9'u daha önce bir ilkyardım kursu almış olup %13.7'si başka sağlık kurslarına da katılmıştır. Okulların %70.6'sında sınıflarda ecza dolabı vardır. Öğretmenlerin %82.4'ü burun kanamasına doğru müdahale etme bilgisine sahiptir. %58.8'i öğrencilerin dikkatinin dış uyaranlarla kolaylıkla dağıldığını belirtmiştir.

Sonuç. İlköğretimdeki öğretmenlerin ilkyardım ile ilgili bazı konularda bilgileri iyi olmakla birlikte, temel bazı bilgilerde eksiklikler olduğu saptanmıştır. Genel olarak öğretmenler, konu hakkında bilgi edinmek açısından son derece isteklidir. Daha önce ilk yardım kursuna katılan öğretmen sayısı bunun bir göstergesi olabilir. Öğretmenlere ilkyardım konusunda teorik ve pratik eğitim yapılması yarralı olacaktır.

SON EKONOMİK KRİZİN MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ALIŞKANLIKLARI ÜZERİNE ETKİLERİ

Tosun O., Bayram Z., Yerli Y., Cöbek U.

Giriş. Dünya üzerinde pek çok ülke ekonomik krizlere maruz kalmış ve bu da o ülkelerin insanların hayat standartlarını olumsuz yönde etkilemiştir. Ülkemizde de son günlerde yaşanan ekonomik kriz herkes gibi üniversitemiz öğrencilerini de etkilediğini düşündük.

Amaç. Ülkemizde patlak veren son ekonomik krizin Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin alışkanlıkları üzerindeki etkisini öğrenmek amacıyla bu araştırmayı yaptık.

Yöntem. Bu araştırma 150 tıp fakültesi öğrencisi ile karşılaştırma tipi sorular içeren anket ile yüz yüze yapılmıştır

Bulgular. Ankete katılan 150 öğrencinin %36.7'si bayan, %63.3'ü de erkek olup; %46.0'ı 150 milyondan az, %41.3'ü 150-300 milyon arası, %9.3'ünün ise 300 milyondan fazla aylık kişisel gelire sahip olduğu saptanmıştır. Katılımcıların kriz nedeniyle %63.3'ünün giyim harcamaları etkilenmiş, %20'si etkilenmemiştir. Öte yandan ekonomik kriz öğrencilerin gelecekle ilgili hayallerini %42 oranında olumsuz yönde etkilerken, %44'ünün hayallerini etkilememiştir.

Sonuç. Araştırma sonucu son ekonomik krizin tıp fakültesi öğrencilerinin saptanabilir alışkanlıkları üzerinde bazı olumsuzluklar olmakla birlikte, ağır bir olumsuz etki yaratmadığı düşünülmüştür.

B10 - Poster Presentation No:9

SINAV VE SAĞLIK: LİSELİ ÖĞRENCİLERİN DEĞERLENDİRMELERİ

Golabi P., Özdil M., Çalık G., Algan A.

Giriş. Üniversite sınavı, TUS gibi ulusal düzeyde, çok sayıda kişinin katılımıyla yapılan ve esas olarak yarışmalı nitelikteki sınavlar, gelecekleri bakımından bu sınavın sonundan doğrudan etkilenen bireyler üzerinde büyük bir gerilim yaratmaktadır.

Amaç. Çalışmamızda lise son sınıf öğrencilerinde sınav-stres ilişkisini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmamızın amacı sınav stresinin öğrenci sağlığı üzerindeki etkileri konusunda öğrenci değerlendirmelerini almak ve konuyla ilgili öğrenci, öğretmen ve ailelerinin bilgilendirilmesine katkıda bulunmaktır.

Yöntem. Anketimiz İstanbul-Anadolu yakasındaki iki özel dersane ve Avrupa yakasındaki bir devlet lisesindeki 99 öğrenciye uygulanmıştır. Anketimize katılacak kişilerin sınava ilk kez girecek olmaları esas göz önünde bulundurulmuştur. Yüzyüze görüşme metodu kullanılmış, veriler SPSS programında değerlendirilmiştir.

Bulgular. Anketimiz verilerinin değerlendirilmesine bağlı olarak şu sonuçlar elde edilmiştir:

- Katılımcıların %27.9'u sınava hazırlık döneminde bir sağlık sorunu ile karşılaştıklarında doktora gittiklerini, %72.1'i ise gitmediklerini belirtmişlerdir.
- Katılımcıların %34.9'u sınav stresini yenme konusunda profesyonel destek aldıklarını, %65.1'i ise almadıklarını belirtmişlerdir.
- Katılımcıların %44.2'lik bir kısmı ailelerinin üniversite sınavı konusundaki tutumlarını "Bana çok güveniyor, tüm kararları bana bırakıyor" şeklinde, %25.6'lık bir kısmı ise "Çok yardımcı" şeklinde beyan etmişlerdir.
- Katılımcıların %32.6'sı "Sınav stresinizin başarınıza etkisi konusunda kendi durumunuzu nasıl tanımlarsınız?" sorusuna "kararsızım", %25.6'sı "ilişkisi yok" tarzında yanıt vermişlerdir.

Sonuç. Sınav stresinin öğrencilerin geneli üzerinde olumsuz etkisi olduğu görülmektedir. Gerek fiziksel gerek de ruhsal rahatsızlıklara neden olabileceği, bu nedenle bu tür bir stresle baş etme konusunda danışmanlık gereği olduğu sonucuna varılmıştır.

TIBBİ ATIK: MARMARA ÜNİVERSİTESİ HASTANESİNDE GÖREV YAPAN ÖĞRENCİ VE PERSONELİN BİLGİ VE TUTUMLARI

Çakıroğlu H., Özen S., Karaşin S., Sokwala A.

Giriş. Tıbbi atık konusu meslek sağlığı, toplum sağlığı ve çevre sağlığı bakımından üzerinde titizlikle çalışılması gereken bir konudur.

Amaç. Araştırmanın amacı M.Ü Hastanesi Çalışanları ve M.Ü. Tıp Fakültesi (4.5.6. sınıf) öğrencilerinin, tıbbi atık hakkındaki bilgi ve tutumlarını belirlemeye yöneliktir. Sonuçta tıbbi atık eğitiminin toplum sağlığı açısından önemini ortaya koymak istedik.

Yöntem. Araştırma 48 M.Ü. Hastanesi çalışanını kapsamaktadır. Gözlemsel ve tanımlayıcı araştırmadır. Veriler bire bir anket yapılarak elde edilmiştir. Veriler SPSS programıyla analiz edilmiştir.

Bulgular. Araştırmaya katılanların yaş ortalaması 32.4'tür, %41.7'si kadın, %58.3'ü erkektir. Katılımcıların %6.3'ü doktor, %16.7'si hemşire, %22.9'u hastabakıcı, %35.4'ü öğrenci, %16.7'si temizlik görevlisidir. Araştırma sonucunda tıbbi atık eğitimi alanların %77.8'nin tıbbi kavramını tam olarak bildiği, eğitim almayanların ise %68.3'ünün bu kavramı bilmediği ortaya çıkmıştır. Araştırmaya katılan doktor ve hemşirelerin %89.3'ünün, hastabakıcı ve temizlik görevlilerinin %50'sinin hepatit aşısı olduğu saptanmıştır.

Sonuç. Hastane çalışanlarının tutumları üstünde tıbbi atık eğitiminin etkisi saptanmıştır. Bu kanunun, üzerinde durulması gereken önemli bir nokta olduğu belirlenmiştir.

B13 - Poster Presentation No:11

HEKİMLERİN SOSYAL HAYATLARI: KENDİNE ZAMAN AYIRMA VE HOSNUTLUK DURUMLARI

Solak N., Gür S., Hasan H., Eker K.

Giriş. Kişisel gelişim yaşam boyu süren bir etkinliktir. İş için ayrılan zamanın dışında kişinin zihinsel, bedensel ve toplumsal boyutlarda gelişimini sürdürebilmesi için uygun zaman ve olanaklar yaratması önemlidir. Klinik Uygulamaya Giriş Programı kapsamında yürütülen bu çalışmada, meslek eğitimimizin ilk yıllarında olduğumuz bu dönemde, hazırladığımız yoğun ve yorucu hekimlik mesleğinin sosyal hayat üzerine etkilerini gündeme getirmek istedik.

Amaç. Araştırmamız Türkiye'de hastanelerde ve üniversitelerde çalışan hekimlerin mesleklerinin sosyal hayatlarına nasıl yansıdığını göstermek, mesleklerinden hoşnut olup olmadıklarını belirlemek ve bunu Tıp Fakültesi öğrencilerine sunmak üzere hazırlanmıştır.

Yöntem. Bu tanımlayıcı araştırma için hazırladığımız anket, aynı hastanede çalışma gibi belirli bir ortak özellik belirlenmeden, rastgele ulaşılmış farklı statülerdeki 49 hekime uygulanmıştır. Sonuçlar SPSS for Windows programında değerlendirilmiştir.

Bulgular. Yaptığımız araştırma ilginç sonuçlar vermiştir. Hekimlerin %51'i sosyal hayatlarından memnun, %28.6'sı memnun değil, ve %20.4'ü kararsız olmalarına karşın sadece %8-10 'luk dilimi düzenli olarak sosyal aktivitelerde bulunmaktadır.

Sonuç. Hekimler çok az sosyal aktivitede bulunsa veya kendine çok az zaman ayırsada bundan pek şikayetçi olmadığı anlaşılmaktadır. Bundan, çalışma şartlarına uyum sağladıkları sonucunu çıkarabiliriz.

C2 - Poster Presentation No:12

TERROR IN HISTORY: THE ROLE MEDICAL STAFF PLAYED IN THE HOLOCAUST

Thomas D.T., Öner C., Sokwala A.

Introduction. The purpose of this presentation is to give the audience knowledge about the Holocaust, specifically the role played by doctors during the time of the Holocaust. The audience will be given information on;

1. What is the Holocaust?
2. What was the idea behind the Holocaust?
3. What role did Nazi doctors play in the Holocaust?
4. What role did Jewish doctors play in the Holocaust?
5. The Nazi Euthanasia program and Eugenics.
6. A medical ethics view of the Holocaust program.

Discussion. Many international and national archives were searched and much information regarding the "T4" Nazi Euthanasia/Elimination program. Many of these documents were kept as a secret for years after the end of the Second World War. Apart from these resources, interviews were also carried out with Medical Deontologists and Historians.

National and International archives support the claims of atrocities committed by Nazi doctors during the Holocaust. Nazi doctors performed medical experiments and vivisections on Jews, homosexuals, mentally and physically retarded persons and Gypsies. Nazi doctors also castrated these persons and Germans married to foreigners against their will. There is also evidence of Jewish doctors in hospitals where the mentally and terminally ill were selected to be exterminated, gave high doses of morphine to those patients in order to give them a "dignified" death.

Conclusion. The atrocities of the Holocaust are amplified by the fact that medical professionals committed these crimes against humanity. We prove and show the horror of these crimes, so that the future medical personnel know this tragic past - in order not to repeat it in the future.

BRAIN AWARENESS WEEK (2001) ACTIVITIES OF SECOND TERM STUDENTS OF OSMANGAZI UNIVERSITY FACULTY OF MEDICINE

Hamlamaz E., Sezginer B., Torlak Z., Veziroğlu L., Ercan Z.

Brain Team-Eskişehir

Over 1000 scientific and advocacy organizations around globe are aimed at focusing public attention on the wonders of man's most mysterious organ during "Brain Awareness Week" (<http://www.sfn.org/BAW>). Since 1998, this week has been started to celebrate during the second week of March in Turkey and this year BAW-2001 is coincided with "Medical Week". In line with these activities, we and other 22 volunteer second year medical students from our University organized some educational events in collaboration with Eskişehir Government, Osmangazi University Faculty of Medicine and Neuroscience Society of Turkey. We visited 10 lesser socio-economocultural level primary schools, which are determined by Eskişehir National Education Directorate, to give interactive and amusing "Brain and Sense Organs" lectures. We also organized educational seminar series in Sivrihisar İstiklalbağı, Seyitgazi Aslanbeyli and Mihalliçcik Sekiören villages and repeated same lectures to the students and their families. During our visits, we donated gift packages to all schools including TÜBİTAK-Kid Series Books supported by Osmangazi University.

In our lectures, we emphasized the morphology and physiology of the brain and tried to reduce the level of complexity by using visual materials (plastic models, posters, overhead projections and slides etc.). We focused on short-long term memory and learning, and also explained some pathological mechanisms of diseases in accordance with our subjects.

In addition, our interviews with different faculty members from neuroscience related departments and their press conferences about brain development and diseases were broadcasted from OĞÜ-RADIO. Finally, these activities were published in daily and weekly newspapers.

C4 - Poster Presentation No:14

HEMODİYALİZ HASTALARININ ORGAN AKTARIMI VE HEMODİYALİZE BAKIŞ AÇILARI*(Etik Açıdan Doku ve Organ Aktarımı Özel Çalışma Modülü)**Sezginer B., Torlak Z., Hamlamaz E.*

Amaç. Bu çalışma Eskişehir ilinde, hemodiyalize devam eden bir grup hastanın hemodiyaliz ve organ aktarımına bakış açılarını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem. Hemodiyalize devam eden 23 hastayla yüzyüze görüşülerek, 28 sorudan oluşan anket sonuçları SPSS 7.5'te değerlendirilmiştir.

Bulgular. Hastaların 8'i (% 34.8) kadın, 15'i (% 65.2) erkektir. Yaş ortalamaları 54.43 ± 15 tir. Hemodiyalize devam eden hastaların 7'si (% 30.4) ortaokul mezunudur. Hastaların 15'i şu an herhangi bir işte çalışmamaktadır. Hemen hemen tamamının sosyal güvencesi vardır. Araştırmaya katılan hastalardan 15'inin (% 65.2) şu an organ sağlamak adına bir vericisi yoktur.

Tartışma ve Sonuç. Yaş ve hemodiyalize devam süresi arasında bir fark bulunamamıştır. Yaş ile doktor/hemşire tarafından organ aktarımı ve hemodiyalize ait bilgilendirme arasında da bir fark bulunamamıştır. Araştırmaya katılanların 13'ü (% 56.52) organ sağlama konusunda ilk odak olarak 1. derecede akrabalarını göstermiştir. Sonuç olarak, yaş ilerledikçe hemodiyalizin organ aktarımına tercih edildiği bulunmuştur.

Y1-A1 Poster Presentation No:15

MEDICAL EDUCATION AND OUR EXPECTATIONS

Aktar A., Kızılkaya E., Dalga H., Erdem S.

Y1-A2 Poster Presentation No:16

OUR PHOBIES AND HOBBIES

Binnetoğlu A., Ahmet A., Özbay İ., Gökçe S., Düzcan T.

Y1-A3 Poster Presentation No:17

OUR HABITS

Ömercikoğlu H., Saf C., Aydın V., Gül B.E., Ağaçlı M.O., Tuğcu M.

Y1-A4 Poster Presentation No:18

OUR DREAMS AND UTOPIAS

Aykan A. Ç., Uyan D., Gör A.P., Beşkardeş Y., Duman E., Özen G.

Y1-A5 Poster Presentation No:19

UTILIZATION OF TECHNOLOGY

Çelik E., Tunç N., Kaydu A., Göksal H., Ataönder M.K., Rüstemoğlu Y.

Y1-A6 Poster Presentation No:20

RELATIONSHIPS AND SEXUALITY

Yanık İ., Güneş H., Kum Y.E., Sade R., İyiol A.R., Gün D.

Y1-A7 Poster Presentation No:21

FAMILIES: PROFILE OF THREE GENERATIONS

Zara T., Çobanoğlu S., Sevinç S., Atalay H., Baştürk F., Kalkan F.

Y1-A8 Poster Presentation No:22

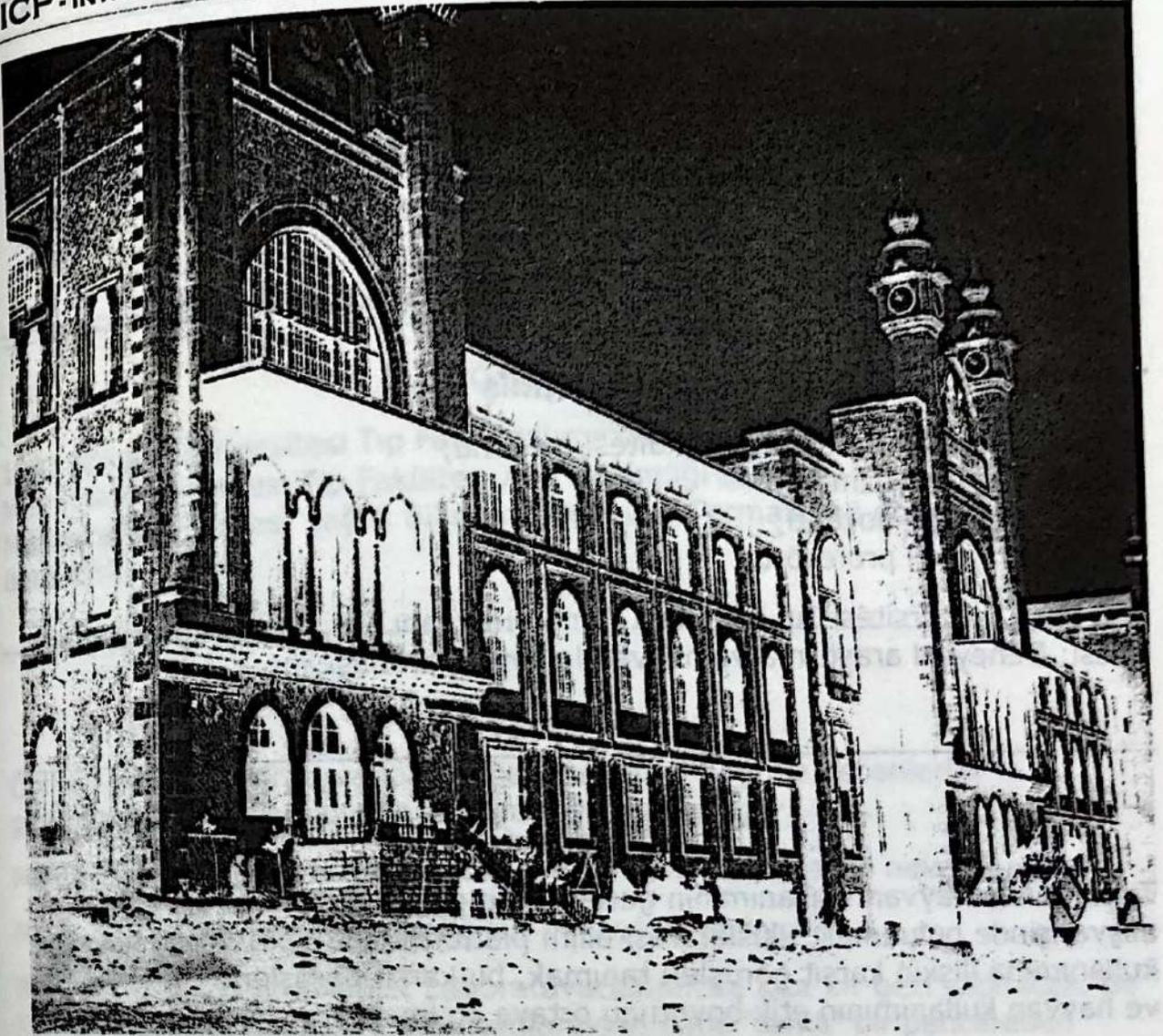
GENERAL HEALTH STATUS

Ersoy A., Aydın Y., Aşkın S., Çakırtekin V., Güler S., Uymaz D.S.

Y1-A9 Poster Presentation No:23

BESTS OF MARMARA

Küçük N., Kozan A., İpek H.İ., Ateş S., Yılmaz F., Çakır F.E.

20. Yüzyılın başında
Beginning of the 20th Century

Atölye Çalışmaları

Workshops

WS/1: 17 May 2001 - 14:30

Tıp Araştırmalarında Deney Hayvanı Kullanımı Gerekli mi?*Dr. Berrak Yeğen***Özgeçmiş**

- 1983 Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunu;
1988 Fizyoloji uzmanı;
1992 Fizyoloji doçenti;
1999 Fizyoloji profesörü;

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Deney Hayvanı Etik Kurulu kurucusu ve üyesi; Deneysel araştırma ve hayvan laboratuvarı başkanı

Program

Tıpta deney hayvanı kullanımının gerekli olup olmadığı konusunda fikir alışverişinde bulunmak, uluslararası bilim platformunda tıpta deney hayvanı kullanımına ilişkin karşıt görüşleri tanımak, bu karşıt görüşlerin gerekçelerini ve hayvan kullanımının etik boyutunu ortaya koymaktır.

Ürün: Bir poster ve bir bildirge.

İstenen eğitim aracı: Kaynaklar (katılımcı sayısı kadar çoğaltılmış)

2 FC ve kağıtları, kalem

Katılımcı Sayısı: 8-12

WS/2: 18 May 2001 - 14:30

Fakültemiz Laboratuvarlarında Şu Anda Hangi Deneyler Yürütülüyor?

Dr.Çiğdem Apaydın

Özgeçmiş

1993 Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunu,
Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği asistanı,
Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Farmakoloji doktora öğrencisi,

Program

Öğrencilerimiz laboratuvarlara genellikle temel bilgi ve becerilerini geliştirmeye yönelik hazırlanmış programlarla geliyor.

Peki bu eğitim uygulamalarının dışında bu laboratuvarlarda neler yapılıyor?

Halen ne tür araştırmalar için ne tür deneyler yapılıyor?

Bu çalışmada Temel Bilimler Laboratuvarlarımızda kısa bir gezi yapılacak. Bu kez laboratuvarlara eğitim programlarından daha "farklı" bir pencereden bakılacak. Hayvan deneyleri başta olmak üzere, deney yöntemleri konusunda bilgi alınacak.

Bu amaçla Temel Bilimler laboratuvarları (Fizyoloji, Farmakoloji, Anatomi, Histoloji, Mikrobiyoloji, Biyokimya) gezilecek ve yapılan deneyler izlenecek ve ilgili kişilere hazırlanan sorular yöneltilecek.

Farmakoloji Laboratuvarında deney hayvanına daha yakından bakılacak; örnek bir uygulama olarak sıçanlar üzerinde morfinin etkisi ile morfin antagonisti olan naloksanın bu etkileri nasıl geri çevirdiği gösterilecek.

Ürün: Rapor

Katılımcı Sayısı: 8

WS/3: 18 May 2001 - 14:30

**Bilimsel Araştırma:
İmmunoloji Laboratuvarından Bakış**

Emel Ekşioğlu Demiralp

Özgeçmiş

- 1987 İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
1995 Marmara Üniversitesi, SBE - İmmunoloji Doktora

Program

Marmara Üniversitesi Hastanesinde Cuma öğleden sonrası... Yoğunluk hafiflemiş. Koridorlarda sessizce odalara girip çıkan insanlar. Katılımcılar kalabalıkların içinden geçip İmmunoloji Laboratuvarına ulaşacak. Kapı açılacak. Kapı kapanacak. Başka bir dünyanın diline geçilecek.

İçerde yürütülmekte olan klinik araştırmalar hakkında konuşulacak. Klinik araştırma nedir? Nasıl yapılır? Yapıldıktan sonra ne olur? Yayın nedir? Farkları nelerdir? Bu yol, klinik araştırmacılık, nereye çıkar? Hep örneklerle.

Bilimsel Araştırma:

- Hazırlık ve Plan
- Laboratuvar çalışması
- Değerlendirme
- Sonuçlar....

Ürün: Rapor**Yer:** M.Ü. Hastanesi- İmmunoloji laboratuvarı

Tel: 326 54 15 (lab)

Katılımcı Sayısı: 8

WS/4: 18 May 2001 - 14:30

Cinselliği Konuşmak ve Öykü Alma Güçlükleri: Kim, Neden, Nasıl, Neyi, Ne Zaman

Dr.Pemra Ünalın

Özgeçmiş

1982	Ankara Anadolu Lisesi
1989	İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
1989-91	Kayseri Merkez SSK Hastanesi Pratisyen Hekim
1991-93	Ümraniye SSK Dispanseri
1993-97	T.C. S.B. Şişli Etfal Hastanesi Aile Hekimliği
1997-99	Alemdağ Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Ünitesi
1999-2001	Marmara Üniversitesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Program

Tıbbi öykü alma süreci içinde cinsellikle ilgili soruların sorulması, bazı durumlarda öncelik kazanırken, bazı durumlarda da, hekim bu soruları sormaktan özellikle kaçınır. Ve hekimler bilmelidir ki, hasta ile sağlık personeli arasındaki konuşmalarda kullanılan soru sorma teknikleri, elde edilen bilginin niteliği ve niceliğini etkilemektedir. O halde öykü alma sürecinde, "cinsellik" ile ilgili sorular kim tarafından, hangi aşamada ve nasıl sorulmalıdır? Bu konularda bilgi alabilmek için kolaylaştırıcı bir yöntem var mıdır? Yoksa deneyimle mi gelişecektir?

Öngereklilikler: "Ben" ile başlayan cümleler kurabileceğiniz olasılığını unutmayınız.

Ürün: Rapor

İstenen araç gereç: Yazı kağıdı tahtası

Katılımcı Sayısı: 8-12

WS/5: 17 May 2001 - 14:30

Ürolojik Hikaye Almada Güçlükler: "Eyvah, Prostat Oldum! Erkekliğim Bitti"

Dr. Tufan Tarcan

Özgeçmiş

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde Tıp Eğitimi, Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji Anabilim Dalı'nda Üroloji Uzmanlık eğitimi tamamlayan Dr. Tufan Tarcan halen aynı Anabilim Dalı'nda öğretim üyesidir. Nöroüroloji ve Kadın Ürolojisi, Pediatrik Üroloji ve Fonksiyonel Üroloji özel ilgi alanlarıdır.

Program

Tanım ve Amaç: Ürolojik hikaye alma özellikle yaşlı erkek hastalarda kendine özgü güçlükler taşımaktadır. Bunda bazı hastaların karşılaştığı her türlü ürolojik problemi, özellikle de prostatı ile ilgili sorunları cinsel yaşamının sonu olarak algılaması, buna ek olarak diğer bir hasta grubunun da erektil disfonksiyon yakınmalarını saklamaları yatmaktadır. Bu workshop'un amacı, sözü edilen güçlüklerin öncelikle tanımlanması, tanınması ve giderilmesi ile ilgili yöntemlerin geliştirilmesidir.

Çıktı: Canlandırılan olgu örnekleri

Ürün: Rapor

Katılımcı Sayısı: 8-12

WS/6: 17 May 2001 - 14:30

Üniversite Öğrencileri Cinsel Sağlık Deyince Nelerden Dem Vuruyor?

Dr. Muhtar Çokar

Özgeçmiş

Dr. Muhtar Çokar İnsan Kaynağını Geliştirme Vakfı'nda tıbbi koordinatör olarak çalışıyor. 1994 yılında üreme sağlığı konusunda Türkiye'de hizmet sektöründe kullanılan eğitim materyallerinin hazırlanması çalışmalarına katıldı. 1996-1998 yıllarında Türkiye'de AIDS'in önlenmesi amacıyla "seks işçileri"nin güvenli cinsel ilişki davranışı kazanmalarına ve CYBH tanı ve tedavi hizmeti veren sağlık personelinin hizmet içi eğitimlerine yönelik eğitim programlarını yürüttü. 1998 yılından itibaren eğitim fakültelerinde hizmet-öncesi cinsel sağlık bilgileri eğitimi programlarının yerleştirilmesi amacıyla başlatılan çalışmaların koordinasyonunu yürütüyor.

Program

Öğrencilerle yürütülecek bu atölye çalışması sonunda:

Cinsel sağlık deyince... (cins... lık... el... sağ...) Ne anlıyoruz? Cinsel sağlık konusunda ne biliyoruz? Ne bilmek istiyoruz? Bildiklerimiz ve bilmediklerimiz ne işe yarıyor? Ne kadar yarıyor? Gereksinimlerimizin neler olduğunu biliyor muyuz? Nasıl bilinebilir? Nereden öğrenilebilir?

Bunları tartışmak. Birbirimizden öğrenmek...

Ürün: Rapor

Eğitim Araçları: Büyük kağıtlar, gazlı kalemler, 15X10 cm. dikdörtgen renkli kartonlar.

Katılımcı Sayısı: 6 erkek ve 6 kız öğrenci

WS/7: 18 May 2001 - 14:30

**Uydum, Uydun, Uydu, Uyduk, Uydunuz, Uydular:
"Uyma"nın Hallerinde İlaç Kullanımı**

Dr.M.Kemal Kuşçu

Özgeçmiş

1986-92	İstanbul Tıp Fakültesi
1992-93	Kovanpınar sağlık Ocağı, Tirebolu, Giresun
1994-98	Marmara Ü. Tıp Fakültesi Psikiyatri Birimi
1997-2000	Marmara Ü. Sağlık Bilimleri Enst. Halk Sağlığı Lisans Prog., Tez aşaması
1998-1999	Londra Üniversitesi Tıbbi Antropoloji Yüksek Lisansı
1998-2000	Tavistock & Portman Sistemik Çalışmalar Yüksek Lisansı

Program

İlacın doğada başlayan ve hekim hasta ilişkisi içinde şekillenerek devam eden yaşantısını "ilaç uyumu" başlığı altında ele almayı planlıyoruz.

İlgimizi çeken soru şu:

"Ne oluyor da, tüm kolaylaştırmalara rağmen modern tıbbın kimyasal birleşenleri büyük oranda kullanım sırasında aksatılıyor da, geleneksel şifayı içeren kimyasal birleşenler çok daha samimi bir sadakatle kullanılıyor?"

Amacımız cevap bulmak değil; bulunduğumuz noktadan sağlık sürecinin bu gündemine yeni bağlantılar oluşturmak, anlama ihtimallerimizi artırmak.

Hikayeler oluşturup, onları tartışmamız içinde geliştirmeye çalışacağız...

Sizlerle beraber...

Ürün: "Bi Bakalım..."

Katılımcı sayısı: 8-12

WS/8: 17-18 May 2001 (Two Groups) – 14:30

Açılacak Yeni Kapılar

Dr.Şeniz Türker

Özgeçmiş

1990 yılında Nişantaşı Anadolu Lisesinden mezun oldum.1990-1996 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesinde okudum.Ardından aile hekimi olmak istediğime karar verdim .Şu anda da Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalında 4. yıl asistanıyım.

Program

Biliyor musunuz, siz aslında Tıp Fakültesi öğrencisisiniz. Sahiden. Bir Hastanemiz var, Hastanemiz. İşte bu buluşmada, henüz hastane ortamıyla tam olarak tanışmamış olanlarımıza, hastanenin belki çok göz önünde olmayan ama aynı zamanda da merak edilen yerlerini tanıtmayı amaçladık. Böylelikle "hastanemize" adım attıktan sonraki ilk dönemde neyin, nerde, nasıl yapıldığını bilmemenin verdiği sıkıntınız bir ölçüde hafifler belki.

Bu hastane turu içinde radyoloji ünitesi, diyaliz merkezi, hematoloji laboratuvarı gibi görülecek ilgi çekici birimler de olacak. Bunlar dışında sizden gelecek istekler doğrultusunda ve koşullar uygunsa, başka merak edilen üniteleri de görebiliriz. Bu biraz da "o buluşma günü"ne bağlı; ve o birimlerin durumuna...

Kuşkusuz bu turun sonunda, hastanesiyle buluşmuş kişiler olarak sizin kafanızda nasıl bir fotoğraf oluştuğunu da biz merak ediyoruz.

Öngereklilikler: Doktor önlüğü

Yer: Marmara Üniversitesi Hastanesi, (www.marmara.edu.tr/hastane)

Ürün: Rapor

Katılımcı Sayısı: 8

WS/7: 18 May 2001 - 14:30

**Uydum, Uydun, Uydu, Uyduk, Uydunuz, Uydular:
"Uyma"nın Hallerinde İlaç Kullanımı***Dr.M.Kemal Kuşçu***Özgeçmiş**

1986-92	İstanbul Tıp Fakültesi
1992-93	Kovanpınar sağlık Ocağı, Tirebolu, Giresun
1994-98	Marmara Ü. Tıp Fakültesi Psikiyatri Birimi
1997-2000	Marmara Ü. Sağlık Bilimleri Enst. Halk Sağlığı Lisans Prog., Tez aşaması
1998-1999	Londra Üniversitesi Tıbbi Antropoloji Yüksek Lisansı
1998-2000	Tavistock & Portman Sistemik Çalışmalar Yüksek Lisansı

Program

İlacın doğada başlayan ve hekim hasta ilişkisi içinde şekillenerek devam eden yaşantısını "ilaç uyumu" başlığı altında ele almayı planlıyoruz.

İlgimizi çeken soru şu:

"Ne oluyor da, tüm kolaylaştırmalara rağmen modern tıbbın kimyasal birleşenleri büyük oranda kullanım sırasında aksatılıyor da, geleneksel şifayı içeren kimyasal birleşenler çok daha samimi bir sadakatle kullanılıyor?"

Amacımız cevap bulmak değil; bulunduğumuz noktadan sağlık sürecinin bu gündemine yeni bağlantılar oluşturmak, anlama ihtimallerimizi artırmak.

Hikayeler oluşturup, onları tartışmamız içinde geliştirmeye çalışacağız...

Sizlerle beraber...

Ürün: "Bi Bakalım..."

Katılımcı sayısı: 8-12

WS/8: 17-18 May 2001 (Two Groups) - 14:30

Açılacak Yeni Kapılar

Dr.Şeniz Türker

Özgeçmiş

1990 yılında Nişantaşı Anadolu Lisesinden mezun oldum.1990-1996 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesinde okudum.Ardından aile hekimi olmak istediğime karar verdim .Şu anda da Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalında 4. yıl asistanıyım.

Program

Biliyor musunuz, siz aslında Tıp Fakültesi öğrencisisiniz. Sahiden. Bir Hastanemiz var, Hastanemiz. İşte bu buluşmada, henüz hastane ortamıyla tam olarak tanışmamış olanlarımıza, hastanenin belki çok göz önünde olmayan ama aynı zamanda da merak edilen yerlerini tanıtmayı amaçladık. Böylelikle "hastanemize" adım attıktan sonraki ilk dönemde neyin, nerde, nasıl yapıldığını bilmemenin verdiği sıkıntınız bir ölçüde hafifler belki.

Bu hastane turu içinde radyoloji ünitesi, diyaliz merkezi, hematoloji laboratuvarı gibi görülecek ilgi çekici birimler de olacak. Bunlar dışında sizden gelecek istekler doğrultusunda ve koşullar uygunsa, başka merak edilen üniteleri de görebiliriz. Bu biraz da "o buluşma günü"ne bağlı; ve o birimlerin durumuna...

Kuşkusuz bu turun sonunda, hastanesiyle buluşmuş kişiler olarak sizin kafanızda nasıl bir fotoğraf oluştuğunu da biz merak ediyoruz.

Öngereklilikler: Doktor önlüğü

Yer: Marmara Üniversitesi Hastanesi, (www.marmara.edu.tr/hastane)

Ürün: Rapor

Katılımcı Sayısı: 8

WS/9: 18 May 2001 - 14:30

Çevre Hakkı ve Çevre Bilinci: Bergama Altın Madeni Örneği

Dr.Nadi Bakırcı

Özgeçmiş

1966'da Malatya'da doğdu. İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesini 1989'da bitirdikten sonra Bitlis'te hekimlik yaptı. Ege Üniversitesi Tıp F. Halk Sağlığı'nda doktora yaptı. M.Ü.Tıp F. Halk Sağlığı'nda öğretim görevlisi. En fazla iş ve çevre sağlığı alanında çalışıyor.

Program

- *Bir kişinin ya da toplumun yaşam alanına sahip çıkması ya da çıkmaması nelere bağlıdır?*
- *Çevre bilinci nasıl oluşur?*
- *Çevre hakkı nedir? Kimin içindir?*
- *Sağlık ve çevre hakkını kim nasıl ihlal edebilir?*

Bu sorulara yanıt arayacağız, durup düşüneceğiz, düşüncelerimizi üşenmeden paylaşacağız, tartışacağız.

Bir de örnek olgumuz var: *Bergama Altın Madeni*

Belgesel Sinemacılar Birliği'nin sağladığı belgesel filmler, yazılı belgeler ve kitaplar bize rehberlik edecek.

Ürün: Katılımcılar nasıl isterse...

İstenen Eğitim Araç-Gereci: Data-video proj. (bilgisayar ve video için)

Katılımcı Sayısı: 8-12

WS/10: 17 May 2001 - 14:30

Duyular Arasında İki Oyun

Başak Oğuztaş Saçlıoğlu

Özgeçmiş

1966 İstanbul doğumluyum. 1989'da Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tekstil Bölümü, 1992'de ise Yüksek Lisansımı bitirdim. Halen aynı Üniversitede araştırma görevlisi olarak çalışıp, Sanatta Yeterlilik (Doktora) programına devam etmekteyim.

Program

Amaç; duyular arasındaki ilişkileri kullanarak görsel ve metinsel (sözsözsel) yaratılara ulaşmak için bir duyudan ötekine çeviriler yapmak...

İşitme, koklama ya da tad alma duyusu ile elde edilen bir algının olabildiğince sezgisel bir biçimde renge ve görsel biçimlere yansıtılması ve bir metne aktarılması üzerine çalışılacaktır.

Öngereklilikler: Beş duyunun kullanılıyor olması

Ürün: Renkli bir görsel yüzey (35X50cm) ve Bir metin (100-150 sözcükle sınırlı - A4 kağıda)

İstenen eğitim araç-gereci: Orta kalınlıkta Scholler Kağıt (35x50cm) öğrenci başına 1 adet küçük suluboya takımı, fırça, su kabı, kurşun kalem, silgi, sınıf için 2 adet plastik su kovası, kağıt havlu, bir adet kaset çalar

Katılımcı sayısı: 8-12

Özgeçmiş

Tıp

1981-87	T.Ü. Tıp Fakültesi
1987-91	Haydarpaşa Numune Hastanesi Aile Hekimliği Asistanlığı
1991-2001	Haydarpaşa Numune Hastanesi Aile Planlaması sorumlu uzm.
1997-2001	Yeditepe Ü. Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Dans

1978-96	Çağdaş Bale Topluluğu
1982	İstanbul Belediye Konservatuarı mezuniyeti
1982-96	Yurdaer Doğulu Bale Öğretmenliği
1994	İstanbul Ü. Devlet Konservatuarı Sanatta Yeterlik (Doktora)
1998	Royal Academy of Dancing Teaching Diploması
1996-2001	Kalamış Sanat Merkezi Bale ve Dans Okulu genel sanat yönetmeni, koreograf ve bale öğretmeni

Program

Dansın büyüklü dünyasına bir adım atmak.

- Doğaçlama deneyimi
- Koreografi deneyimi
- Vücut esnetme çalışması
- Bale ve dans tarihini tartışma
- Dans ve anatomi

Öngereklilikler: Tercihen dansın her hangi bir formu ile uğraşmış olmak

İstenen araç gereç: Dans etmek için uygun, rahat kostüm ve ayakkabı

Katılımcı sayısı: 8-15

Özgeçmiş

1982 Manisa doğumluyum. İzmir Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nden 2000 yılında mezun oldum. Şu an Mimar Sinan Üniversitesi Resim Bölümü 1. sınıf öğrencisiyim.

Program

Resimle ilgilenen Tıp Fakültesi öğrencilerinin katılımı ile oluşacak grup 3 saat süresince Haydarpaşa'daki orta bahçede kara kalem çalışması yapılacak. Çalışmada katılımcıların soyut düşünce gücü, hayal dünyası ön planda tutularak kara kalem tekniği hakkında bilgi verilecek.

Ürün: Kara kalem çalışmaları

İstenen eğitim arac-gereci: 2B kalem, duralit (50x70), resim kağıdı

Katılımcı sayısı: 8

WS/13: 17 May 2001 - 14:30

Şiir Tadında

Gecenin Melon Şapkası

Özgeçmiş

1970 İstanbul doğumlu. 1993 ekim de Best FM adlı ulusal yayın yapan bir radyoda şiir programı yapmaya başladı. Program halen sürmektedir.

1996 yılında 'Hayatı Önemsiyorum ve Hep Gülümsüyorum',
1998'de 'Şiiri Roman',
2000'de 'Suya Damlayan Ay Işığı',
2001'de 'Krallar Önde Gider' isimli kitaplarını yayımladı.

Şiir, felsefe, sanat, edebiyat, sosyoloji, psikoloji üzerine bireysel araştırma ve çalışmaları halen sürmektedir.

Program

Şiir ve insan üzerine çalışmak isteyen bir grup öğrenciyle birlikte 3 saat boyunca sohbet yapılacaktır. Şiirin insan hayatındaki yeri, duygu yoğunluğu ile realitenin karşılaştırılması, şiir okuma yolları (varsa?), sanatın yeri, empatinin şiirdeki yeri gibi konular üzerinde fikir alışverişi yapılacak. Bu çalışma icinde antolojideki ve kendinize ait şiirler birlikte, karşılıklı okunacak.

Ürün: Haydarpaşa'da bir hoş seda...

Katılımcı sayısı: 8-12

WS/14: 18 May 2001 - 14:30

Perspektif ve Hayalgücü*Jülide Belen***Özgeçmiş**

- 1978 Ankara'da doğdum
1996 Özel eyüboğlu Lisesinden mezun oldum
2000 Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik sanatlar Bölümünden mezun oldum.
Şu an serbest grafikerlik yapmaktayım.

Program

- Hayalgücünü kışkırtarak ortaya görsel bir ürün çıkarma
- Perspektif kavramı ve kurallarını çizime aktarma

Ürün: Çizimler**Gerekli Malzemeler:** (Kongre düzenleme kurulu tarafından sağlanacaktır)

- 50 x 70 cm 180 veya 200 gr resim kağıdı 15 adet
2B resim kalemi 15 adet
50 cmlik cetvel 10 adet
kırmızı ve beyaz renkli tebeşir 2 adet
şeffaf bant 1 adet
yumuşak silgi (küçük) 10 adet
maket bıçağı (küçük) 10 adet

Katılımcı Sayısı: 10

WS/15: 18 May 2001 - 14:30

Derinlerdeki Yaşam

Dr.Deniz Karagülle

Özgeçmiş

Marmara Üniversitesi Aile Hekimliği A.D. Araştırma görevlisi. 1970 İskenderun doğumlu. Yaklaşık 15 senedir skin diving (aletsiz dalış) yapmakta. 1996'dan bu yana aletli dalış yapmakta. ** (iki yıldız) CMAS-SCSPF Balıkadam. M.Ü.T.F. Sualtı ve Su Sporları Topluluğu kurucu üyesi. Son aletli dalışı 23 Nisan 2001-Gelibolu Anzak Koyu (Anzac Day)

Program

Bu çalışmanın amacı yaşamımızın yanı başında olan ama bizlerin pek farkında olmadığı denizlere, üç tarafımızı çevreleyen denizlerimize, su altı zenginliklerimize dikkat çekmek, ilgiyi arttırmak. Her geçen gün biraz daha kirlenen dünyamız ve denizlerimiz açısından çevre bilincinin gelişimine katkıda bulunmak. Bir başka boyut olan deniz yaşamı hakkında, geleceğin balıkadamları olabilecek katılımcılara ön bilgi sağlamak. Aletli-aletsiz dalışlar, dalış teknikleri, dalış malzemeleri, sualtı canlıları ve batıkları hakkında fikir sağlamak.

Ve en önemlisi eğlenmek...

Çalışma akışını gösteren fotoğraf serisi

Ürün: Rapor

Katılımcı Sayısı: 8-12

WS/16: 17-18 May 2001 (Same Group) - 14:30

Kısa Oyun Çalışması : Bu Dalga Mavi Dalga

Sağlık Eğitimi ve Drama Derneği

Özgeçmiş

Sağlık Eğitimi ve Drama Derneği 1996 yılında, çoğunluğu öğrencilik döneminde, farklı kuşaklar içinde de olsa, aynı çatı altında tiyatro uğraşında bulunan bir grup hekim tarafından kuruldu. Topluluk üyeleri toplum sağlık eğitimi ve tıp eğitiminde yaratıcı, kabul edilebilirliği yüksek ve eğlenceli yöntemler geliştirip uygulamayı amaç ediniyor. Bu arada tiyatronun da peşini bırakmamaya çalışıyor.

Kim kimin peşini bırakmıyor o da ayrı bir tartışma tabii. Ah o sahne tozu yok mu... karanlıkta oyunun başlamasını beklerken sabırsızlanan koltuk gıcirtılarını, küçük öksürükleri dinlemek... sonra ışığın yüzünün tam orta yerinde patlamasıyla başlayan o şenlik...

Ah o müptelalık yok mu!

Program

İki gün sürecek olan bu çalışmada katılımcılar, bir takım tiyatro temrinleriyle karşılaşacaklar: Yüzlerini, bedenlerini, seslerini ısıtıp esnetecekler... Doğaçlamalar yapacaklar. Sonra Mavi Dalga Dergisinden metinler seçilecek. Üzerinde çalışılıp sahneye doğru akması sağlanacak metnin. Sonra sahneleme... Kısa oyunlar. Belki oyun içinde oyun olanlar...

Öngereklilikler: Katılımcıların içinde rahat hareket edebilecekleri giysi ve ayakkabılarla gelmeleri yararlı olacak.

Ürün: Kimbilir, belki bir kısa oyun...

Katılımcı sayısı: 8-16

WS/17: 18 May 2001 – 14:30

Hasta Eğitiminde Drama Yöntemleri : Diyabeti Örneği*Dr.Meltem Yalçın, Dr.Abdullah Demirkol**Sağlık Eğitimi ve Drama Derneği***Özgeçmiş****Meltem Yalçın:**

Meltem Hanım Ezine'de doğdu. 1992 yılında İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp fakültesinden mezun oldu. Sonra mecburi hizmet. Sonra 1997-2000 döneminde Haydarpaşa Numune Hastanesinde Aile Hekimliği uzmanlık eğitimi. Meltem Hanım Derneğin kurucularındandır. Geçtiğimiz dönemde de Başkanlığını yapmıştır.

Abdullah Demirkol:

Abdullah Bey, Beyoğlu Kuledibi Hastanesinde Aile Hekimliği uzmanı oldu. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı master programını tamamladı. Tez çalışmasında, Diyabet hastaları için hazırlanan eğitim programlarının, kan şekeri düzeyine (HbA1C) etkisinin inceledi. Sonuç: Etkili bulundu.

Program

Bu çalışmada Meltem Hanım ve Abdullah Bey sizinle birlikte Diyabet hastalığını hızlı bir şekilde gözden geçirecek. Buradan hastalara öğretilmesi gereken konulara birlikte karar vereceksiniz. Kitaplar, makaleler bu meseleyi nasıl ifade etmiş ona bakacaksınız. Sonra hastaya verilmesi gerektiğini düşündüğünüz bu bilgilerin nasıl birer eğitim mesajına dönüştürüldüğünü göreceksiniz. Sonra da bu mesajların "drama" yöntemleriyle nasıl güçlendirilebileceğini, akılda kalmalarının sağlanacağını uygulayarak göreceksiniz.

Galiba eğleneceksiniz de.

Ürün: Eğitim programı ve oyunlar**Katılımcı Sayısı:** 8-12

WS/18: 18 May 2001 - 14:30

The Secrets of Self Esteem*Yogesh Sharda***Curriculum Vitae**

He was born in 1967. He was Co-ordinator and teacher of Brahma Kumaris centre in Oxford between 1990-2000. During this time he was involved in Personal Development projects dealing with the areas of Positive Thinking Stress Management and Lifeskills. He conducted seminars and workshops in Oxford University, with youth groups.

Program

- The Cycle of Self Esteem
- Understanding negativity
- Self Identity and Emotional Stability
- Self Empowerment
- Self Leadership

Number of participants: 8-12**Output:** Workshop Report

WS/19: 17 May 2001 – 14:30

How to Cope with Suffering and Fear

Anthony Strano

Curriculum Vitae

He was born in 1951. He was co-writer of the book Living Values Guidebook which was the instigator of an Educational Programme under the same name. This program was sponsored by UNESCO, Planet Society and National Committee UNICEF Spain. He is giving seminars and workshops in many countries including Brazil, Mexico, France, Hungary, Italy, Austria, Greece, Australia and Turkey

---

Program

- Recognition and understanding the underlying causes of fear
- How to move fear to freedom
- Strategies to reduce suffering
- Becoming a master of your own mind

Number of participants: 8-12**Output:** Workshop Report

WS/20: 17-18 May 2001 (Two Groups) – 14:30

**Information Technology and the Internet:
How to Design a Web Site**

David T. Thomas

Curriculum Vitae

The author has vast background knowledge on many aspects of the Internet and Information Technology. In 1993, he became the first Internet subscriber in the Turkish Republic of Northern Cyprus. He has designed and masters web sites for various non-profit organisations based throughout the world. Apart from studying medicine at Marmara University School of Medicine, he is also the Executive Director of Locators Online.

Program

The Internet is a huge resource, and has become an important tool for research. Many users are eager to design their own web pages and share their knowledge with people all over the world. This workshop aims at giving the participants basic knowledge regarding this field of technology.

Output: Workshop report, draft web pages for ICP

Number of Participants: Depending on the capacity of Multimedia Lab

---

Kadınlar Sayısı: 8-12

WS/21: 17-18 May 2001 (Two Days) - 14:30

"Bir Dergi Yaratmak"

Dost Kip

Özgeçmiş

1965 yılında İstanbul'da doğdu. Saint-Michel Fransız Lisesi'ni ve Boğaziçi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'nü bitirdi. İlk yayıncılık deneyimini 1986 yılında *Gösteri* dergisinde elde etti. 1991-1993 yılları arasında *Cumhuriyet* gazetesinin kültür-sanat ve yazı işleri servislerinde çalıştı. 1993 yılında TRT 2'de yayınlanan 'Okudukça' programı için röportajlar yaptı. 1994 yılında TRT 3'te yayınlanan, üniversiteli gençlere yönelik 13 bölümlük 'Üçüncü Göz' adlı programı hazırlayıp Burcu Cedetaş'la birlikte sundu. 1996 yılında *Bilim Merkezi Vakfı*'nın proje yöneticiliğini yaptı. 1997 yılından bu yana *Argos İletişim*'de medikal yayıncılık, tanıtım filmi ve belgesel yönetmenliği ve kreatif danışmanlık yapıyor.

Program

Söz konusu 'workshop' kapsamında somut bir örnek üzerinden medikal yayıncılık konusu ele alınacak; 2001 yılı sonunda yayınlanması planlanan 'Plasebo' adlı bağımsız hekim dergisinin içeriği tartışılacak ve geliştirilecektir. Bu temanın altyapısı olarak gözden geçirilecek konular ise aşağıdaki gibidir:

- Genel anlamda medyanın 'gerçeklik' kurgusu
- Medikal yayıncılıkta 'hedef kitle'
- 'İlaç sektörü-devlet-hekim' üçgeninde bilimsellik, reklamcılık ve yayıncılığın konumları
- 'Etiği benim, kemiği senin' anlayışının ötesinde yaratıcı yayıncılık

Workshop sırasında katılımcılara çeşitli medikal broşürler ve yayınlar sunulacak, 'iyi, kötü ve çirkin' örnekler incelenecektir. Katılımcılar da yapacakları bir ön araştırmayla, yanlarında çeşitli ilaç broşürleri, medikal reklamlar, akademik yayınlar, beğendikleri ve beğenmedikleri dergi örnekleri getirebilirler.

Ürün: Çalışmanın ilk gününde, yukarıda aktarılan duraklardan geçilerek Plasebo dergisinin çizgisi ve içeriği tartışılacak, ikinci gününde ise getirilen öneri ve bakış açıları kağıda dökülerek ortak bir dergi taslağı oluşturulacaktır. Ayrıca bu çalışma ve getirilen tüm öneriler Plasebo'nun ilk sayısında yayınlanacaktır.

Katılımcı Sayısı: 8-12

ws/20. 7 May

Ben Kimim: Hekim miyim, Öğrenci mi?

Gürkan Sert, Dr.Şefik Görkey

Özgeçmişler

Gürkan Sert:

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden 1999'da Mezun Oldu Halen Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Deontoloji Anabilim Dalında Araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

Dr. Şefik Görkey:

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Deontoloji AD Başkanı

Program

Siz intörn olarak klinikteki ilk gününüzde çalışmaya başladınız. Sorumluluğu altında olduğunuz hekim hepinizin kendinizi hastalara hekim olarak tanıtmanız konusunda sizi uyardı.

İlk gün ilgilendiğiniz ilk hasta (kan alınması gereken), "Bu kurumda zaman zaman öğrencilerin hastalara baktıklarını, kendisinin böyle bir şeyle karşılaşmadığı için memnun olduğunu, kendisinin böyle bir şeye kesinlikle izin vermeyeceğini" söyledi.

Hastanın bu düşüncesini yan odada sizden sorumlu olan hekime aktarmanıza rağmen, sorumlu hekim sizden kan alma işlemini yapmanızı istedi

Bu durumda ne yaparsınız? Neden?

Ürün: Rapor**Katılımcı Sayısı:** 8-12

17 May

Beyin Ölümü ve Organ Nakli*Dr.Cumhur Yeğen, Dr.Mehmet Akif İnanıcı***Özgeçmişler****Cumhur Yeğen:**

- 1983 - Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunu;
- 1990 - Genel Cerrahi uzmanı;
- 1994 - Genel Cerrahi doçenti;
- 2000 - Genel Cerrahi profesörü;

M.Akif İnanıcı:

- 1987 - İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi mezunu
- 1991 - Adli Tıp uzmanı
- 1995 - Adli Tıp Doçenti
- 2001 - Adli Tıp Profesörü

Program

- Beyin ölümü gelişmiş kişilerin tanınması,
- bakımı,
- aileden izin alınması,
- rapor hazırlanması,
- hukuksal yönleri,
- organ nakline hazırlık

Ürün: Poster**Katılımcı Sayısı:** 10

Abidin Dino

Introduction to Clinical Practice (ICP) Program: General Outline

---

General Outline of ICP Program

Dr. Çağrı Kalaça

General Information

Introduction to the Clinical Practice (ICP) is a three-year, longitudinal, (and interdisciplinary) course with a primary emphasis on preparing students to care for patients and families in a humanistic, competent and professional manner.

ICP is planned to provide a home for a number of topics that have been mainly included in the curriculums of "Family Medicine" and "Family Practice & Clinical Study" programs already.

The curricular content and sequence of ICP will be organized and primarily implemented by Department of Family Medicine in cooperation with related departments such as Medical Education, Public Health, Psychiatry, Internal Medicine, General Surgery, Medical Ethics and Deontology, etc.

Program Goals and Objectives

The goals and objectives of this course are to develop clinical and reasoning skills by exposing students early in their medical career to the skills and knowledge necessary to practice medicine. This takes place within the small group setting. Patient encounters where students can begin to utilize these newly developed skills is planned to be coordinated.

Goals:

- To provide clinical context to the basic science curriculum.
- To acquire and demonstrate attitudes necessary for the achievement of high standards of medical practice in relation to both the provision of care of individuals and populations.
- To acquire the skills of independent and self-directed learning and a commitment towards the maintenance of clinical competence through life-long learning, professional and personal development.

Objectives:

- The student should acquire and become proficient in basic clinical skills, such as the ability to obtain a patient's history, to undertake a

comprehensive physical and mental status examination and interpret the findings.

- *Demonstrate proficiency to take, record, and present a complete history in an accurate, organized, unbiased and consistent manner; and competence in focusing on the patient's problems.*
  - *Demonstrate effective interpersonal and communication skills in complex interactions with patients and colleagues.*
  - *Demonstrate proficiency in the performance of the basic screening physical examination.*
  - *Be able to utilize the information gathered in the history and physical to identify a list of the patient's problems.*
  - *Demonstrate proficiency in the recording and oral presentation of clinical data with accuracy and precision.*
  - *Demonstrate competence in the performance of a limited number of basic technical procedures.*
- The student should acquire a knowledge and understanding of health and its promotion, and of disease, its prevention and management, in the context of the whole individual in his or her place in the family and society.
  - Form a respectful working alliance with a small group of peers and faculty as a basis for future professional relationships. Develop team-working, organization and management skills.
  - Demonstrate essential skills in critical thinking, reasoning and problem-solving.
  - Understand the knowledge, skills and attitudes that promote a constructive patient-physician relationship.
  - Demonstrate a capacity for self-audit and effective participation in peer review: showing an awareness of his/her own strengths and weaknesses.

Curriculum Content

ICP has five major components covering the knowledge, skills and attitudes that are important goals regardless of discipline:

1. General learning topics:

- Medical decision making process and proficiency in obtaining data
- Most common signs and symptoms in general medical practice
- Evidence-based medical practice
- Health maintenance protocols
- Health promotion and disease prevention
- Ethical and legal issues in general medical practice

2. Communication Skills (CS I, II, III) including:

- Basic communication skills,
- physician-patient relationship,
- medical interview,
- history taking,

3. Clinical Skills Laboratory (CSL I, II, III) including

- General physical examination
- Focused physical examinations
- Clinical skills such as injections, suturing, nasogastric tube insertion, etc.

4. Human in Medicine (HIM I, II, III): Student workshops/studies in medical humanities subjects. This is a concurrent program which will be carried out in free-time and paired with an advisor in the appropriate discipline. Final reports will be presented as "oral presentations", "posters" or "handouts" at the end of the year.**5. Outpatient Clinics Experience (OCE I, II):** Group of 2-3 students will visit determined outpatient clinics of Marmara Medical School (such as Family Medicine, Internal Medicine, General Surgery) throughout the year with a very detailed program in order to observe physician-patient relationship, history taking and/or physical examination using checklists and/or algorithms. A sample OCE assignment program of one week is attached.**Public Health Contribution to the ICP**

Two other complementary programmatic requirements should also be met in cooperation with Department of Public Health:

1. **"Clinical Reasoning":** An evidence-based learning program is advisable for the subjects as basic medical statistics, introduction to epidemiology, literature reading, etc.

2. **"Community Continuity Experience"**: This program may provide the students an opportunity to observe patient care setting outside of the hospital and with a physician-patient relationship experience by tracking the course of an assigned patient and/or family over time.

Educational Methods

Educational methods will include:

- lectures on the core content,
  - case-based sessions,
  - panel discussions,
  - small group discussions with facilitators,
  - role plays,
  - simulated/standardized patient exercises,
  - videotaping,
  - practicing on manikins.
- Also an experiential component in primary care setting is planned

The students will be guided in their experience by the course books which contain reading materials and session outlines.

Summary of Curriculum

Year I

- 30 weeks; two different programs, 15 sessions in each semester
  - Students will be divided into two groups. (Each group may be divided into subgroups during practical studies.)
1. **Communication Skills (CS I)**: Basic communication skills and introduction to medical interview
  2. **Clinical Skills Laboratory (CSL I)**: First Aid/CPR
  3. **Human in Medicine (HIM I)**: Faculty-guided student researchs about knowledge and attitudes of classmates in some bio-psycho-social issues will be held concurrently with communication skills program.

Year II

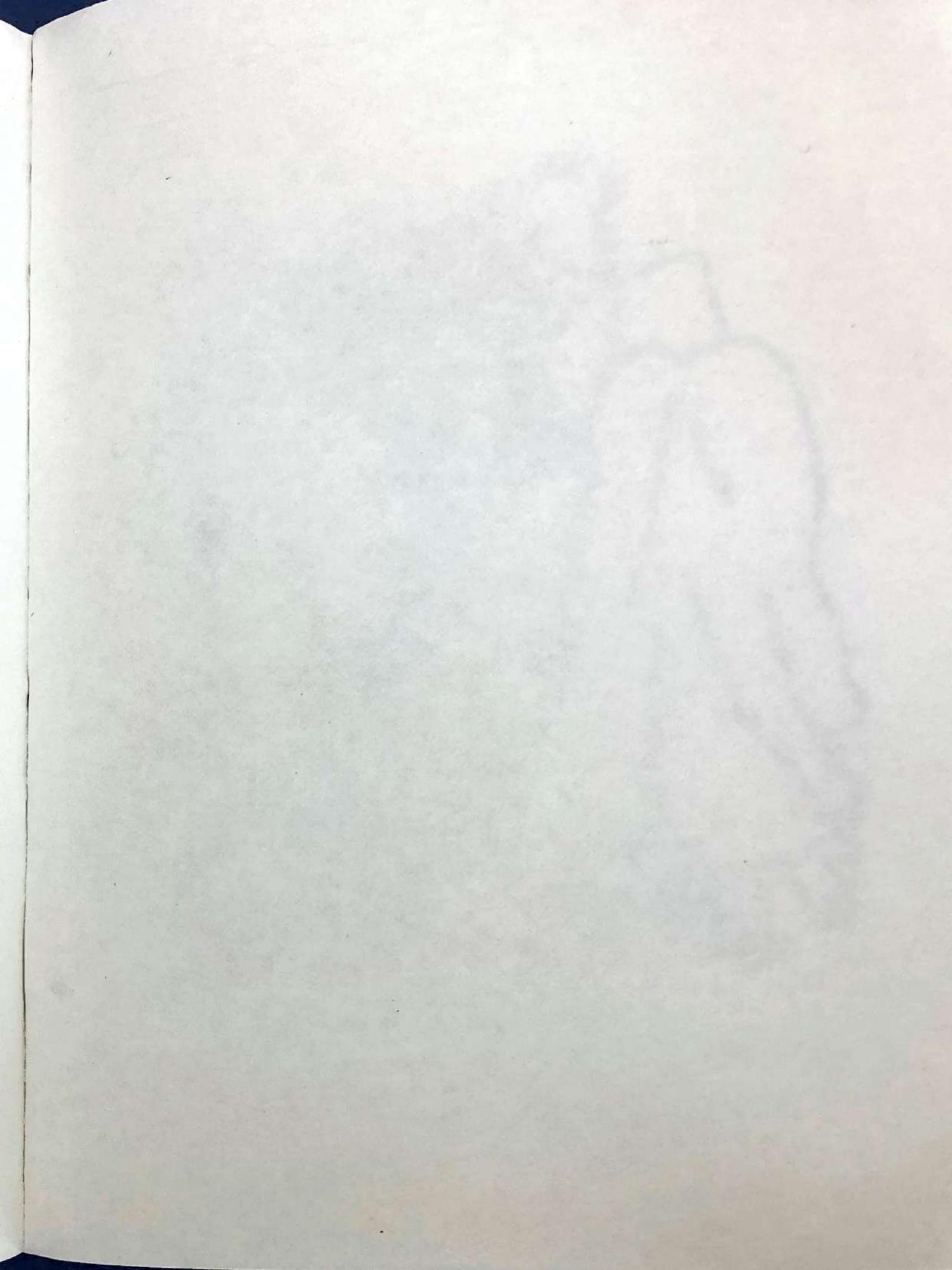
- Total 30 weeks; 15 sessions with each group (other than lectures)
  - Students will be divided into four groups. (Each group may be divided into subgroups during practical studies.)
1. **Communication Skills (CS II):** Medical interview and history taking
  2. **Clinical Skills Laboratory (CSL II):** Basic physical examination and related skills
  3. **Human in medicine (HIM II):** Student groups of three will study in elective choices about writings (literature), or issues of biology, psychology, sociology, ethics, or anthropology.
  4. **Outpatient Clinics Experience* (OCE I):** Group of 2-3 students will visit determined outpatient clinics (such as Family Medicine, Internal Medicine, General Surgery) throughout the year with a very detailed program.

Free study times: available

Year III

- Total 30 weeks; 7-8 sessions with each group (other than lectures)
  - Students will be divided into four groups. (Each group may be divided into subgroups during practical studies.)
1. **Communication Skills (CS III):** Putting all together; combining history and physical examination
  2. **Clinical Skills Laboratory (CSL III)** Basic procedural skills
  3. **Human in medicine (HIM III):** Individual student study in elective choices about writings (literature), or issues of biology, psychology, sociology, ethics, or anthropology.
  4. **Outpatient Clinics Experience* (OCE III):** Group of 2-3 students will visit some outpatient clinics (such as Family Medicine, Internal Medicine, General Surgery) throughout the year with a very detailed program.

Free study times: available

Year 11

- Year 11 study (5 sessions with each group (other 6 as solitary)
  - Students will be divided into four groups. (Each group may be divided into sub-groups using practical classes.)
1. **Communication Skills (CS I)** History of respiratory, abdominal cavity and physical examination
  2. **Clinical Skills Laboratory (CSL II)** Basic procedural skills
  3. **Human In-Module (HIM III)** Individual student study in elective choice about writings (literature), or issues of biology, psychology, sociology, ethics, or anthropology
  4. **Outpatient Clinic Experience (OCE III)** Group of 2-3 students will visit some outpatient clinic (such as Family Medicine, Internal Medicine, General Surgery) throughout the year with a very detailed program.

Free study times available

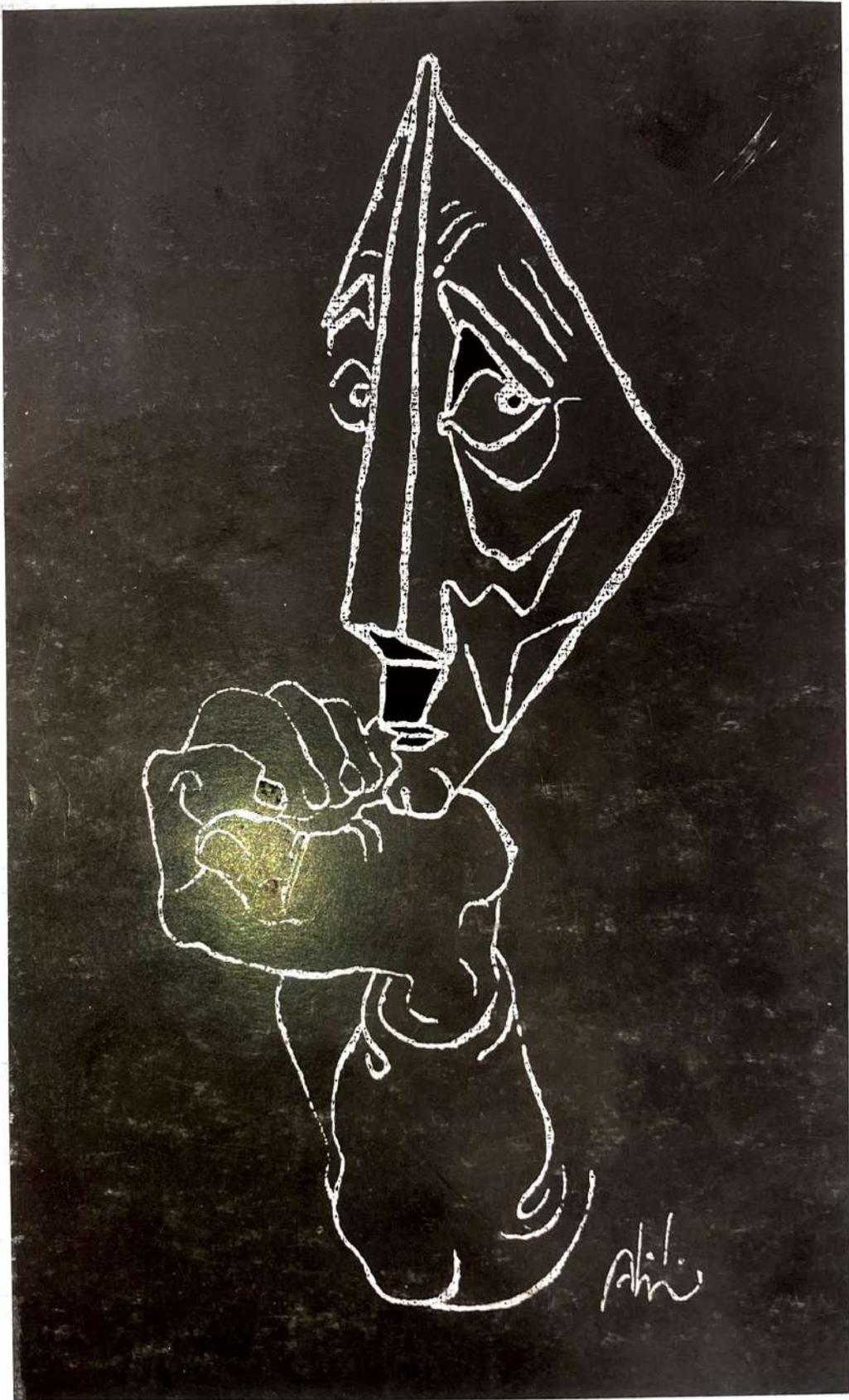
Year 12

- Year 12 study - 5 sessions with each group (other 6 as solitary)
  - Students will be divided into four groups. (Each group may be divided into sub-groups using practical classes.)
1. **Communication Skills (CS I)** History of respiratory, abdominal cavity and physical examination
  2. **Clinical Skills Laboratory (CSL II)** Basic procedural skills
  3. **Human In-Module (HIM III)** Individual student study in elective choice about writings (literature), or issues of biology, psychology, sociology, ethics, or anthropology
  4. **Outpatient Clinic Experience (OCE III)** Group of 2-3 students will visit some outpatient clinic (such as Family Medicine, Internal Medicine, General Surgery) throughout the year with a very detailed program.

Free study times available

Abidin Dino

Abidin Dino